

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет економіки та управління
Кафедра бізнес-економіки та підприємництва

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність 051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма «Економіка підприємства»
Заочна форма навчання

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

КРАСНОЖОН ОЛЕКСАНДРИ МИХАЙЛІВНИ

на тему «ОБҐРУНТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО
ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

*Робота виконана з дотриманням основних принципів та фундаментальних цінностей
академічної доброчесності* _____ *Красножон О. М.*
підпис

Науковий керівник:
д.ф., ст. викладач
Наталія ЯКУШЕВА

Робота допущена до захисту в (ЕК) «__» _____ 20__ р. протокол No __

Зав. кафедри бізнес-економіки
та підприємництва,
докт. екон. наук, проф.

Інна РЄПІНА

Київ 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1. Поняття та сутність інвестиційної привабливості підприємства.....	5
1.2. Методичні засади оцінювання інвестиційної привабливості підприємства.....	10
1.3. Напрями та підходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства.....	13
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ПРОЦЕСІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».....	23
2.1. Загальна характеристика підприємства та напрямів його діяльності.....	23
2.2. Аналітична оцінка діяльності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».....	27
2.3. Аналіз інвестиційної привабливості ТОВ "АТБ-Маркет".....	30
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОПОЗИЦІЙ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».....	37
3.1. Розробка бізнес-пропозиції щодо підвищення інвестиційної привабливості досліджуваного підприємства.....	37
3.2. Економічне обґрунтування доцільності реалізації розробленої бізнес-пропозиції щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».....	42
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	53
ДОДАТКИ.....	59

ВСТУП

Актуальність теми. Стан справ у інвестиційній сфері повною мірою відбиває загальне економічне становище країни, що характеризується затяжною кризою, порушенням відтворювальних пропорцій, суперечливістю економічної політики щодо активізації інвестиційного процесу. Досвід економічних реформ більшості країн з перехідною економікою підтверджує, що реальне пожвавлення та підйом економіки відбувається з початком ефективного зростання галузей реального сектора економіки. Макроекономічна стабілізація і політична стабільність у разі є необхідними, але не єдиними умовами пожвавлення інвестиційного процесу. Зважаючи на фактичну відсутність внутрішніх фінансових джерел для здійснення масштабних інвестиційних проєктів, з одного боку, і значну «недоінвестованість» більшості бюджетоутворювальних галузей, з іншого, на сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки ймовірно, що саме прямі інвестиції спроможні суттєво вплинути на пожвавлення економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами управління інвестиційною діяльністю та підвищенням рівня інвестиційної привабливості підприємств займалися багато як закордонних, так і українських учених. Насамперед таких як Бурковець О. С., Фльорко, В. А., Коюда В.О., Коюда О.П. Лепейко Т.І., Дука А. П., Пилитяк А. В., Селезньова О.Л., Строева Є.С. та інші.

Актуальність проблеми, її практичне значення та недостатня теоретико-методична розробленість зумовили вибір теми дослідження.

Мета і завдання дослідження. Обґрунтування бізнес-пропозиції щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» на основі дослідження теоретико-методичних аспектів забезпечення інвестиційної діяльності підприємства та аналізу результативності його функціонування.

Відповідно до поставленої мети визначено наступні завдання дослідження:

- дослідити сутність, значення та основні поняття інвестиційної привабливості підприємства;

- дослідити процеси інвестиційної діяльності на підприємстві;
- дослідити стан, проблеми розвитку інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» та шляхи їх подолання.

Об'єктом дослідження є процеси підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та прикладні аспекти підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Методи дослідження. Під час написання бакалаврської роботи використовувався комплекс загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, націлених на одержання об'єктивних та правдивих результатів.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів виявляється в поєднанні і узагальненні наявних методів визначення інвестиційної привабливості підприємства та у розробці економічно доцільної бізнес пропозиції щодо підвищення інвестиційної привабливості, що сприятиме притоку інвестицій в ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

Інформаційна база дослідження. Інформаційними джерелами для виконання даної роботи є законодавчі акти України, відомості Державної служби статистики, а також довідкові та енциклопедичні джерела, матеріали монографій, публікації вітчизняних і закордонних вчених, представлені в друкованих виданнях, інформаційних ресурсах, в тому числі й мережі Інтернет, фінансова та управлінська звітність ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття та сутність інвестиційної привабливості підприємства

В умовах сучасності будь-якому підприємству необхідно бути конкурентоспроможним, постійно розвиватись і забезпечувати економічне зростання. Для цього необхідно постійно вдосконалювати продукцію та впроваджувати інновації, що є ключовим орієнтиром розвитку сучасної економічної системи. Через обмежені власні ресурси підприємствам необхідно залучати зовнішні джерела фінансування їхньої діяльності, саме тому інвестиційна привабливість є критично важливою для підприємства.

Інвестиційна привабливість визначається через оцінку фінансово-економічних показників, становище на ринку та потенційні результати інвестиційної діяльності, які вона може призвести [2].

Безліч факторів впливають на цей показник, в тому числі інвестиційна привабливість, як галузі, так і країни в цілому. Неможливо надати однозначне визначення цьому терміну, оскільки для оцінки рівня привабливості необхідно враховувати різноманітні властивості, які варіюються в залежності від галузі. В загальному розумінні концепція інвестиційної привабливості створена для того, щоб інвестори могли оцінити потенційну прибутковість своїх інвестицій в проєкт.

В Таблиці 1 «Трактування поняття інвестиційна привабливість» розглянемо різні підходи до визначення даної економічної категорії.

Таблиця 1.1 – Трактуювання поняття «Інвестиційна привабливість»

Автор	Визначення
Інвестиційна привабливість з точки зору інвестора	
Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [26]	Рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог чи інтересів інвестора щодо конкретного підприємства, яке може визначатися чи оцінюватися значеннями відповідних показників, у тому числі інтегральної оцінки
Бурковець О. С [6]	Соціально-економічна доцільність інвестування, основана на узгодженні інтересів і можливостей інвестора та реципієнта інвестицій, що забезпечує досягнення цілей кожного з них при прийнятному рівні прибутковості й ризику інвестицій.
Інвестиційна привабливість як сукупність характеристик	
Фльорко, В. А. [35]	Сукупність його кількісних і якісних характеристик, які є підставою для ухвалення рішення про доцільність здійснення або залучення інвестицій, їх обсяг, джерела, структуру, термін інвестування.
Коюда В.О., Коюда О.П. Лепейко Т.І., [17]	Характеристика фінансово-господарської та управлінської діяльності підприємств, перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів
Інвестиційна привабливість як інтегральна характеристика	
Дука А. П. [12]	Інтегральна характеристика підприємства з позицій перспектив розвитку, об'єму та можливостей збуту продукції, ефективності використання активів та їх ліквідності, стану платоспроможності та фінансової стійкості
Брюховецька Н. Ю. [7]	Збалансована система інтегральних та комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність об'єктивних та суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування
Визначення автора	Інвестиційна привабливість - це багатостороннє поняття, яке надається підприємству, яке містить в собі набір позитивних значень економічної, соціальної та фінансової діяльностей, що своєю чергою робить його цікавим для залучення активів.

Джерело: сформовано на основі [26], [6], [35], [17], [12], [7].

Інвестиційні ресурси можна поділити на внутрішні та зовнішні. Внутрішні інвестиційні ресурси відображають частку власних коштів підприємства, яку можна використовувати для фінансування інвестиційних проєктів [5]. Зовнішні інвестиційні ресурси, зі свого боку, являють собою частину капіталу, яку

підприємство залучає зовнішніми джерелами для фінансування своїх інвестиційних ініціатив [5].

Один із найважливіших джерел внутрішнього фінансування - це прибуток, отриманий підприємством. Для забезпечення фінансування інвестиційної діяльності часто використовується та частина прибутку, яка залишається після сплати податків та інших обов'язкових платежів - це так званий чистий прибуток. Однак одним із найпоширеніших джерел залучення інвестиційних ресурсів є використання довгострокових кредитів, серед яких інвестиційні кредити відіграють важливу роль. Інвестиційний кредит - це форма боргових зобов'язань, які укладаються між підприємством та фінансовою установою з урахуванням принципів тривалості, виплати, надійності, сплати та конкретного призначення коштів [1, с. 181-186].

Інвестиційні позики не охоплюють в себе грошові запозичення, які спрямовані на тимчасові потреби бізнесу або для покриття поточних витрат. Капітальні внески вітчизняних та іноземних інвесторів можна розділити на дві категорії: прямі інвестиції та інвестиції в цінні папери, які є важливим джерелом залучення інвестиційних ресурсів. Прямі інвестиції - це вид підприємницької активності, що містять в собі надання фінансових засобів або майна на користь юридичної особи у визначеній сумі, яка встановлена законодавством, з метою забезпечення контролю за її діяльністю [27].

На сьогодні існує система параметрів, яка дозволяє визначити фінансовий стан компанії і оцінити її інвестиційну привабливість. Одночасно проводиться аналіз фінансових звітів компанії та конфіденційної інформації, а також враховуються макро- та мікроекономічні фактори для оцінки інвестиційної привабливості.

Комплексний аналіз надає можливість потенційним інвесторам ідентифікувати підприємства, які мають значний потенціал для подальшого росту в середньо- та довгостроковій перспективі і дозволяє інвесторам отримати запланований прибуток в умовах реальних ризиків. Тому кожне підприємство, розглядаємо як об'єкт інвестиційного ринку, має свої власні характеристики.

Інвестиційна привабливість також залежить від рівня привабливості вищої системи, в яку воно впирається.

Для оптимізації процесу фінансування корпоративного портфеля (сукупності фізичних або фінансових інвестицій) рекомендується дотримуватися таких принципів [2]:

1. Забезпечити вчасне та збалансоване отримання та уникнення дефіциту інвестиційних ресурсів, враховуючи потреби інвестиційної діяльності бізнесу.
2. Максимально використовувати інвестиційні ресурси, щоб забезпечити їх повне використання.
3. Формувати структуру інвестиційного ресурсу, враховуючи всі етапи життєвого циклу інвестиційного проєкту.
4. Мінімізувати втрати при формуванні інвестиційних ресурсів.
5. При формуванні інвестиційних ресурсів враховувати темпи інфляції [2].

Для успішного залучення інвестицій важливо створити таку інвестиційну привабливість підприємства, яка б забезпечила збереження наявного обсягу інвестицій і одночасно створила умови для ефективного використання цих інвестицій, з метою максимізації економічної та соціальної вигоди від їх реалізації. Це особливо важливо для інвесторів, які ще не визначили чіткий інвестиційний інтерес і не сформували свою інвестиційну стратегію на основі інвестиційного маркетингу та оцінки інвестиційної привабливості компанії.

Важливо зауважити, що для цих інвесторів підприємства, які мають високу швидкість обороту капіталу і, отже, приносять високий дохід від інвестицій та мають низьку норму прибутку від виробництва, є особливо цікавими.

Серед факторів, що суттєво впливають на інвестиційну привабливість окремого підприємства, окрім фінансових показників, важливим є форма власності, до якої відноситься підприємство, що є характеристикою його позиціонування на ринку.

Найбільш розвинуті та поширені в світі, а також в українській економіці, є акціонерні товариства. Вони мають численні переваги, які призвели до виникнення окремої групи показників інвестиційної привабливості, відомої як

«фондовий потенціал». Ця група показників базується на важливих параметрах, що важливі для інвесторів. Серед них – розмір прибутку, виплачені дивіденди за акціями і вартість статутного капіталу потенційної компанії-реципієнта [1].

Однак також важливим фактором є стиль управління та особистість менеджерів, які керують бізнесом. Вони мають великий вплив на формування привабливості підприємства. Потрібно враховувати, що, відмінно від фінансових показників, вплив цього фактора складно оцінити кількісно.

Серед чинників, які активно впливають на інвестиційну привабливість та можуть бути використані для її підвищення, виділяють і детально вивчають чотири групи: фінансово-економічні, які мають безпосередній вплив на привабливість фірм; і три непрямі групи факторів, які включають соціальні, інформаційні та екологічні аспекти. Збільшення рівня інвестиційної привабливості може бути результатом як прямих змін у фінансових показниках, наприклад, швидшого обороту оборотних коштів внаслідок зменшення боргу, так і непрямих чинників, наприклад, збільшення кількості інвестиційно зацікавлених осіб, що у довгостроковій перспективі може позитивно вплинути на фінансові показники.

Інвестиційна привабливість може бути сформована на різних рівнях економіки, включаючи мікро-, мезо- та макроекономічні рівні. На рис. 1.1 показано фактори, що впливають на інвестиційну привабливість на кожному з цих рівнів:

Рисунок 1.1 – Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість на різних рівнях

Джерело: створено на основі [24].

Ці фактори взаємодіють між собою і можуть відрізнятися в залежності від галузі, регіону та конкретної інвестиційної ситуації. Інвестори зазвичай ретельно аналізують всі ці аспекти перед тим, як вирішити, чи вкладати свої кошти в певний проєкт чи підприємство.

Таким чином, сучасні економічні умови надихають компанії на посилення своєї позиції на корпоративному ринковому середовищі. Щоб бути конкурентоспроможними, підприємства повинні покращити свій процес інвестування. Інвестори відповідно проводять докладний аналіз цих аспектів, щоб прийняти рішення щодо вкладення коштів у конкретне підприємство.

1.2. Методичні засади оцінювання інвестиційної привабливості підприємства

Оцінювання інвестиційної привабливості підприємства є найважливішим етапом і вирішальним етапом для потенційного інвестора. Сьогодні нараховується безліч підходів до оцінки інвестиційної привабливості, що зумовлюється великою кількістю факторів впливу на неї. Наявні підходи до визначення інвестиційної привабливості можна умовно поділити на три групи:

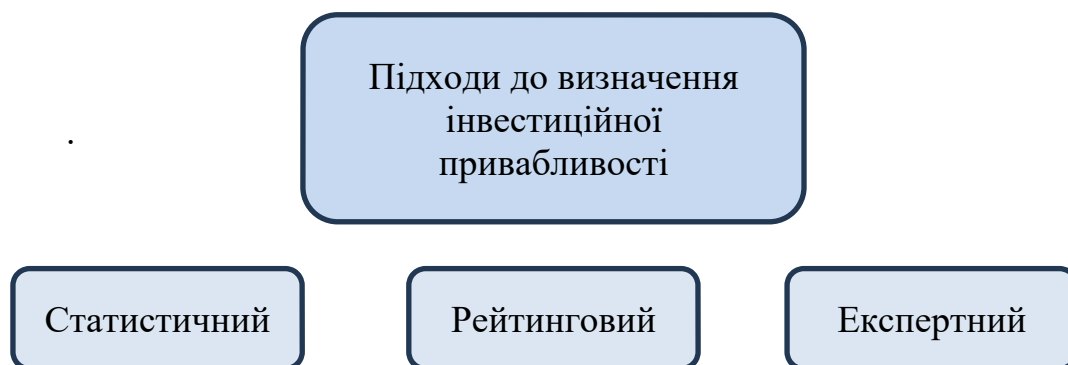

Рисунок 1.2 – Підходи до визначення інвестиційної привабливості

Джерело: створено автором на основі [16]

Поняття інвестиційної привабливості є широким, що робить неможливим вибрати єдиний правильний метод оцінювання інвестиційної привабливості підприємства, тому кожен інвестор обираючи підприємство спирається на методику, яка є оптимальною саме для нього.

Розглядаючи різні методики інвестиційної привабливості підприємств, можна зазначити, що в світовій практиці рейтингові програми є найпоширенішими. Вони є простими в використанні та дозволяють оцінити інвестиційну привабливість компанії за фінансово-економічними показниками (дохід, прибуток, активи, ефективність інвестицій, прибутковість, рентабельність, зростання персоналу та рівень ринкової вартості компанії). Проте, попри зручність використання рейтингові програми мають низку недоліків, серед яких суб'єктивність експертів та відображення саме поточної ситуації підприємства, в той час, коли інвесторів цікавить прогнозована. [9].

Агентством з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98 ініційовано наказ про «Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій». Методика інтегральної оцінки полягає в об'єднанні чинників з різними назвами, одиницями виміру, ваговими коефіцієнтами в один показник. Інтегральний показник пропонується розраховувати на основі показників майнового стану, фінансової стійкості, ліквідності, рентабельності та ділової активності компанії, коригуючи ці показники та коефіцієнти на вагові коефіцієнти, які вказують на вплив зовнішніх факторів та ризиків на кінцевий результат. [25]

Недосконалість методу інтегральної оцінки проявляється в складності забезпечення правильної системи оцінювання та присутністю суб'єктивізму при визначенні питомої ваги фінансових показників. Однак ці недосконалості можна нівелювати шляхом проведення контрольних розрахунків та залученням експертів.

Рисунок 1.3 – Основні групи показників для визначення інвестиційної привабливості підприємств

Джерело: створено на основі [25].

Ще одним поширеним методом оцінки підвищення інвестиційної діяльності в Україні є комплексна оцінка коефіцієнтів фінансового стану. Для даної методики використовують фінансову звітність, як основу на якій розраховується низка показників, таких як: ліквідність, платоспроможність, ділова активність, рентабельність та ймовірність банкрутства. В результаті відбувається розрахунок коефіцієнтів фінансового стану та має бути сформована рейтингова система оцінки інвестиційної привабливості підприємств [25].

Реалізація та універсальність даної методики є її перевагою. Однак слід зазначити, що методика має низку недоліків і потребує вдосконалення, оскільки в результаті аналіз не відповідає нормативним значенням розрахованих показників.

Також варто зазначити, що в господарській діяльності вітчизняних підприємств має місце практика навмисного приховування частини доходів від оподаткування, яка впливає на достовірність оприлюднених економічних показників у формах фінансової звітності, що своєю чергою певною мірою відлякує інвесторів, особливо іноземних. [24].

Інвестиційної привабливості – це основний важіль залучення інвестицій в країну чи в окреме підприємство. Розуміння цієї категорії є багатозначним, отже і її оцінка повинна бути мультифакторною. Вибір методики оцінки інвестиційної привабливості є фінальним етапом інвестора, отже має відповідати його умовам та очікуванням, що в свою чергу спрощується наявністю численої кількості даних методик та методів. Проте, сьогодні, в період глобалізації досить важко виділити єдину правильну стратегію чи методологію, адже ситуація варіюється від підприємства до підприємства.

1.3. Напрями та підходи щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства

Сьогодні, коли розмір проєктів зростає, частота виконання та обсяг інформації збільшуються, компаніям неможливо підвищити свою інвестиційну привабливість без використання сучасного програмного забезпечення для управління проєктами. Перше програмне забезпечення для управління проєктами було розроблено на початку 60-х років, близько 60 років тому. Ці системи базувалися на мережевому плануванні та алгоритмах розрахунку параметрів проєкту в часі за методом критичного шляху. Пізніше були додані функції планування ресурсів і бюджету, а також інструменти для моніторингу прогресу проєкту. Сьогодні ці системи є особливо досконалими завдяки сучасним досягненням у галузі новітніх технологій та різноманітному передовому програмному забезпеченню.

Автоматизовані системи управління інвестиційними проектами містять такі структурні елементи[30]:

- засоби для календарно-сіткового планування;
- засоби для вирішення окремих завдань (розробка бюджетів, аналіз ризиків, управління контрактами, часом тощо);
- засоби для спрощення і обмеження доступу до проектних даних;
- засоби для організації комунікацій;
- засоби для інтеграції з іншими прикладними програмами.

Загальна схема організації процесу здійснення інвестиційної діяльності на підприємстві представлена на рис. 1.4.

В основу цієї схеми були покладені наступні ідеї[16]:

1. Організація інвестиційної діяльності підприємстві будується на основі системного підходу, який припускає необхідне виконання наступних положень:

- наявність об'єктивних і суб'єктивних умов і факторів, що формують базові потреби в інвестиціях для виробництва або реалізації продукції;
- урахування принципів організації інвестиційної привабливості підприємства;
- вибір і використання найбільш раціональних методів, прийомів і способів інвестування підприємств.

2. Організація підвищення привабливості інвестиційної діяльності припускає формування механізму і послідовних етапів інвестування в виробництва, які включають:

Аналіз інвестиційних можливостей[27]:

- Визначення цілей та стратегії інвестиційної діяльності.
- Пошук потенційних об'єктів інвестування.
- Оцінка ризиків та можливостей, пов'язаних з інвестуванням в конкретні проекти.

Вибір інвестиційного об'єкта:

- Проведення фундаментального аналізу об'єкта інвестування, включаючи фінансову стійкість, ринковий потенціал і конкурентну

перевагу.

- Визначення привабливості об'єкта для інвестора, враховуючи його стратегічні цілі.

Оцінка фінансової привабливості:

Розрахунок фінансових показників, таких як NPV (чиста приведена (поточна) вартість), IRR (внутрішній прибуток), ROI (рентабельність інвестицій) та інших для визначення виправданості інвестицій.

Підготовка бізнес-плану:

- Створення докладного бізнес-плану, що містить в собі фінансові прогнози, стратегічні цілі, розклад реалізації проєкту та інші важливі параметри.

Фінансування інвестицій:

Пошук джерел фінансування, таких як власні кошти, банківські кредити, інвестиційні фонди, венчурні капітали, облігації тощо.

Реалізація інвестицій:

- Реалізація інвестиційного проєкту відповідно до розкладу і бізнес-плану.
- Забезпечення контролю за виконанням проєкту та вчасним розв'язанням проблем.

Моніторинг і управління ризиками:

- Постійний моніторинг фінансового стану і виконання інвестиційного проєкту.
- Управління ризиками та корекція стратегії в разі необхідності.

Оцінка результатів:

- Аналіз фінансових результатів інвестицій та їх відповідності поставленим цілям.
- Прийняття рішення щодо подальшої стратегії інвестування.

Ці етапи інвестування можуть варіюватися в залежності від конкретного проєкту та стратегії інвестора, але загальна послідовність залишається схожою для більшості інвестиційних діяльностей.

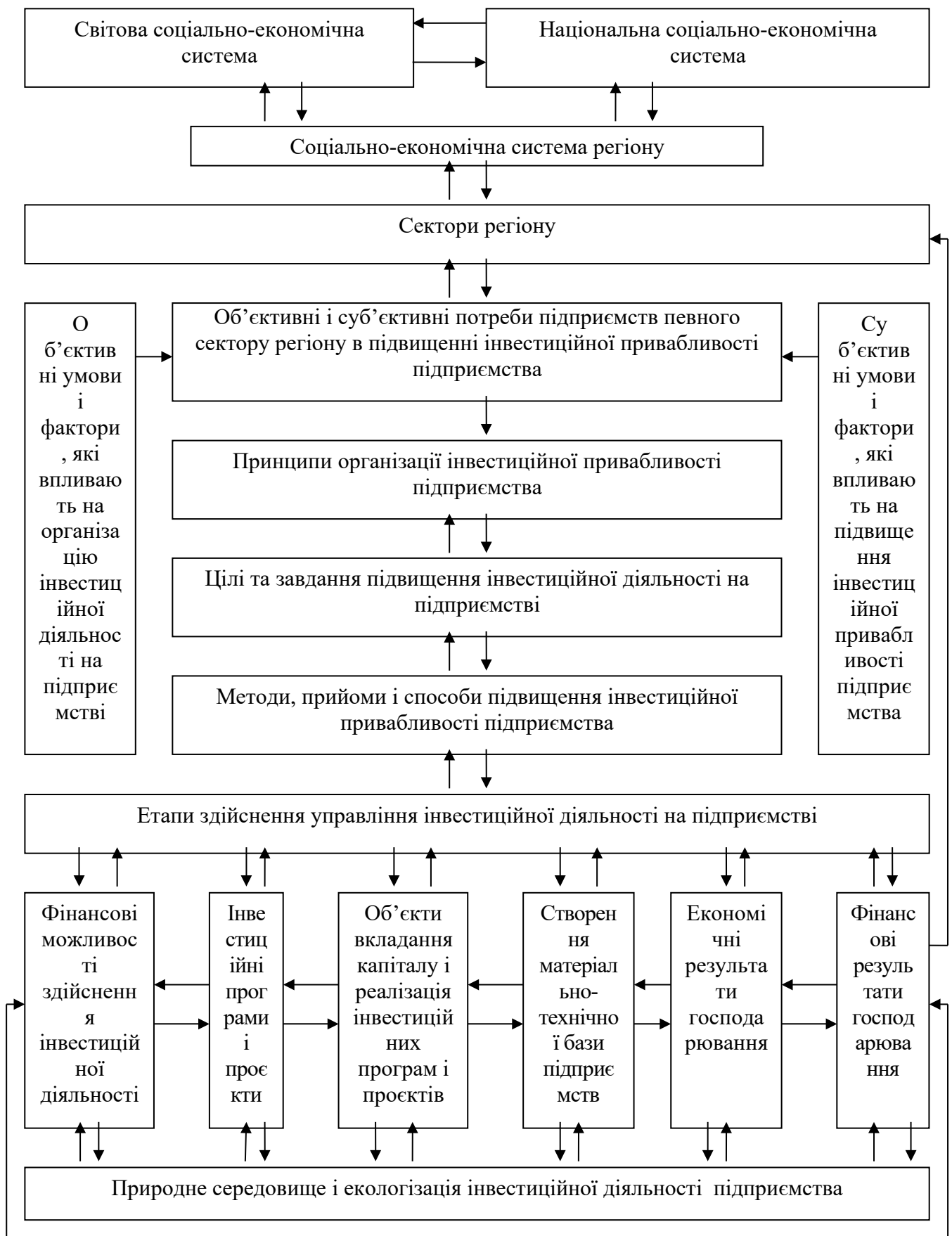

Рисунок 1.4 – Загальна схема організації процесу підвищення інвестиційної привабливості на підприємстві

Джерело: створено на основі [16].

Для підвищення інвестиційної привабливості підприємства на підставі теоретичних досліджень слід використовувати такі принципи: принцип формування фінансових умов і можливостей для інвестування; принцип забезпечення єдності інтересів всіх учасників процесу інвестування; принцип нормативного регулювання процесів інвестування; принцип проведення обов'язкового конкурсного відбору інвестиційних програм і проєктів; принцип активного залучення як вітчизняних, так і іноземних інвесторів; принцип раціонального сполучення фінансових, інвестиційних, інноваційних, природно-екологічних і економічних умов і факторів; принцип досягнення позитивного економічного та фінансового результатів.

Інвестиційна діяльність підприємства неможлива без відповідної фінансової підтримки. Інвестиційна діяльність підприємства може бути реалізована за рахунок застосування груп механізмів, взаємозалежних між собою.

Ця сукупність механізмів визначається внутрішньою структурою і елементним складом, що включає види інвестування, цілі інвестування, напрями впливу, форми здійснення, функції управлінського впливу. Систематизація цих механізмів інвестиційної привабливості підприємства по наведених ознаках, дає можливість у теоретичному плані розширити наукові пізнання про взаємозв'язок фінансів і інвестицій, використовувати їх для побудови різних теоретичних моделей фінансування інвестиційної діяльності підприємства.

Для залучення іноземних інвестицій на підприємство необхідно удосконалити інвестиційну політику держави. Вона повинна бути направлена на залучення іноземних інвестицій шляхом врахування інтересів, як іноземних, так і вітчизняних інвесторів. Основні принципи інвестиційної політики можуть варіюватися в залежності від конкретного контексту, стратегії та цілей, але загальні принципи, які можуть бути ключовими в найближчій перспективі, включають такі[27]:

1. Диверсифікація. Стратегія розподілу інвестицій між різними видами активів та галузями допомагає зменшити ризик інвестування. Диверсифікація

може містити в собі інвестування у різні класи активів, такі як акції, облігації, нерухомість, а також у різні регіони і галузі.

2. Стратегічна відповідність. Інвестиційна політика повинна відповідати стратегічним цілям та місії інвестора. Наприклад, якщо ціль - отримання довгострокового прибутку, інвестор може вибрати більше консервативні інвестиційні інструменти.

3. Ризикованість інвестування. Інвестор повинен оцінити свій фінансовий стан та ступінь ризику, яку він готовий прийняти. Прийняття ризику може призвести до вищого потенціального прибутку, але також і до більших можливих втрат.

4. Довгостроковий підхід. Інвестиції повинні спрямовуватися на досягнення довгострокових цілей, таких як пенсійне забезпечення чи покупка житла. Довгостроковий підхід дозволяє інвесторам використовувати переваги часу та зростання капіталу.

5. Постійний моніторинг і переоцінка. Інвестор повинен регулярно перевіряти свій інвестиційний портфель і коригувати його відповідно до змін на ринку і особистих фінансових цілей.

6. Врахування податкових аспектів. Оптимізація оподаткування та мінімізація податків повинні бути важливими аспектами інвестиційної стратегії.

7. Соціальна та екологічна відповідальність. Деякі інвестори надають перевагу інвестиціям у компанії та проєкти, які відповідають соціальним та екологічним стандартам.

8. Звітність та прозорість. Інвестори мають вимагати належної звітності від своїх фінансових консультантів та фінансових установ щодо інвестиційних рішень та результатів.

9. Гнучкість. Зміни на фінансових ринках та інвестиційному ландшафті вимагають постійного навчання та адаптації до нових умов.

Ці принципи можуть служити основою для розробки ефективної інвестиційної політики у найближчій перспективі, проте важливо також враховувати індивідуальні потреби та обставини інвестора.

Для залучення іноземних інвестицій для підприємства доцільно було б створити дієвий механізм залучення іноземного капіталу (рис. 1.5).

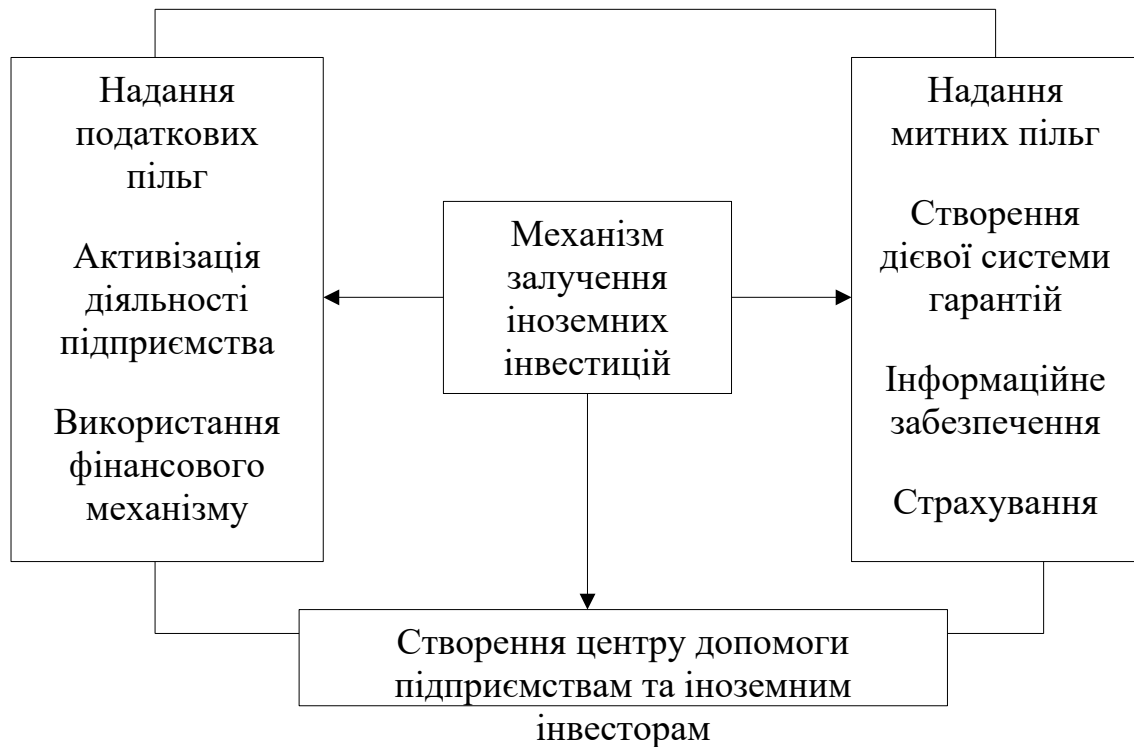

Рисунок 1.5 – Механізм залучення іноземних інвестицій для підприємств

Джерело: створено на основі [33].

Основні важелі, що представлені на рис. 1.5 повинні сприяти залученню іноземного капіталу для підприємств, а також забезпечать створення привабливого інвестиційного клімату розвитку підприємств.

Забезпечення соціально-економічної стійкості та платоспроможності підприємства у процесі підвищення інвестиційної привабливості підприємства є одним з головних завдань інвестиційного процесу. Варто зазначити, що інвестиційна діяльність пов'язана з відтоком фінансових коштів у великих розмірах і, як правило, на тривалий період. Це може призвести до зниження платоспроможності підприємства за поточними господарськими операціями, до несвоєчасного виконання платіжних зобов'язань перед партнерами, державним бюджетом, тобто до створення передумов для банкрутства підприємства.

Варто зазначити, говорячи про інвестиційну привабливість підприємства велике значення відіграють інновації, що прямо впливають на привабливість

підприємства і формують інноваційну привабливість, що входить в поняття інвестиційної привабливості.

Систематизуючи результати низки опитувань, проведених серед підприємців, можна узагальнити проблеми, що перешкоджають інноваційній діяльності підприємств, наступним чином [20, 32]:

- Фінансові проблеми: нестача власних коштів підприємств, труднощі з отриманням коштів на ринку (особливо жорсткі умови кредитування, недостатня фінансова підтримка з боку держави);

- Організаційні та комунікаційні проблеми: нерозвиненість ринків технологій; незрілість інноваційної інфраструктури, яка повинна надавати такі послуги, як посередницькі, інформаційні, юридичні, професійні, фінансово-кредитні; недоліки нормативно-правової бази інноваційної діяльності; відсутність умов для співпраці з іншими учасниками інноваційного процесу;

- Інформаційні проблеми: відсутність систематизованої інформації про кон'юнктуру ринку та прогнозів щодо нових технологій та інноваційних продуктів з потенціалом комерціалізації, а також складнощі в її отриманні;

- Внутрішньовиробничі проблеми: брак компетентного технічного та управлінського персоналу через; низький інноваційний потенціал підприємств;

- Ринкові проблеми: високі витрати на інновації; невизначеність інноваційного процесу; високий економічний ризик інновацій; тривалий термін окупності інновацій; низький платоспроможний попит на вітчизняну промислову продукцію.

При формуванні політики стимулювання інноваційної діяльності підприємств доцільно розрізняти інституції. Зокрема, за критерієм регулярності та мети інноваційної діяльності слід виокремити такі прошарки підприємств [23].

- Традиційні підприємства, що працюють у сфері "старої" індустріальної економіки, які під тиском ринкової конкуренції змушені оновлювати технологічні процеси та організаційні принципи власної діяльності відповідно до обставин або на регулярній основі. Інноваційна діяльність значною мірою залежить від ефективності регіональної інноваційної системи, зокрема від розвитку механізмів,

які комплексно забезпечують основні економічні ресурси, необхідні для діяльності підприємства;

- Науково-дослідні підприємства: підприємства, що спеціалізуються на науково-дослідній діяльності на замовлення представників ринку або державних органів. До таких організацій належать, зокрема, приватні дослідницькі компанії, лабораторії та науково-дослідні інститути, що працюють на комерційній основі та відповідають правовим критеріям промислового сектору. Більшість промислових організацій цього рівня працюють на замовлення великих компаній або держави і є основними постачальниками інноваційних ідей для оновлення великомасштабного виробництва.

Для кожної з виділених груп промислових підприємств мають бути запропоновані конкретні заходи з підтримки інноваційної діяльності. Для деяких підприємств вони можуть бути такими [14]:

- Фінансова підтримка та створення інституцій, основною метою яких є гарантування повернення кредитів;

- Інформаційна, організаційна та гарантійна підтримка розвитку ринку лізингу та послуг як альтернативи фінансово-кредитним послугам

- Створення національної мережі центрів інформації та підтримки промислових підприємств за такими напрямками: кон'юнктура місцевих ринків (пошук сировини, послуг, товарів, партнерів, підрядників тощо); наявність вільних матеріально-технічних об'єктів, придатних для лізингу (споруди, обладнання, транспортні засоби, засоби зв'язку тощо); наявність пропозицій для промислових виробничих організацій, наприклад, інформація про наукові розробки та винаходи, які можуть бути надані та використані;

- Сприяння впровадженню інноваційних технологій виробництва.

З метою підвищення інвестиційної привабливості підприємств необхідно

- Зокрема, забезпечення механізму впровадження технологій та захисту прав на їх використання; сприяти комерційному використанню результатів інноваційної діяльності; заохочувати розвиток інноваційних ідей та впровадження їх у виробничий процес;

- Створення електронної інноваційної біржі, тобто бази даних для інвестицій та інноваційних ідей

- Допомога компаніям інноваційного сектору в підготовці інвестиційних планів та інвестиційних проєктів.

Реалізація зазначених заходів не лише сприятиме підвищення інвестиційної привабливості, а й створить підґрунтя для формування інвестиційної економіки, зміцнить конкурентні переваги підприємства.

РОЗДІЛ 2

ДІАГНОСТИКА ПРОЦЕСІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

2.1. Загальна характеристика підприємства та напрямів його діяльності

ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» - найбільша мережа торгівлі товарами та послугами України, що динамічно розвивається.

Початок роздрібної мережі «АТБ» було покладено в 1993 році у єдине підприємство шести гастрономів міста Дніпропетровськ. Свою назву, «АТБ-Маркет», підприємство отримало від аббревіатури «АгроТехБізнес» у 1998 році, і з тих часів усі магазини АТБ працюють під єдиним брендом та у моноформаті. [20]

"АТБ-МАРКЕТ" займається розвитком перспективних проєктів у сфері громадського харчування, розваг і громадського харчування.

ТОВ «АТБ-Маркет» здійснює свою діяльність, керуючись Статутом, Конституцією України, господарчим кодексом України, та іншими нормативними документами, може від свого імені набувати і здійснювати майнові і особисті немайнові права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем в суді.[21]

В табл. 2.1. представлено характеристику ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Таблиця 2.1 – характеристика ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Повна назва	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АТБ-МАРКЕТ»
Скорочена назва	ТОВ « АТБ-МАРКЕТ »
Організаційна форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Код ЄДРПОУ	30487219
Дата реєстрації	19.07.1999
Розмір статутного капіталу	9 930 148.65 грн.
Основний вид діяльності	47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами

Джерело: створено автором на основі [39]

Розглянемо основні напрямки діяльності «АТБ-Маркет» на рис. 2.1.

Рисунок 2.1 – Основні напрямки діяльності ТОВ «АТБ-Маркет»

Джерело: створено автором на основі[21]

Продуктовий ритейл - представляє собою роздрібну торгівлю здебільшого продуктами харчування, оптові обсяги яких зосереджені на великих торговельних площах. Це один з небагатьох секторів економіки, який демонструє стійке зростання навіть у кризові часи. Продукти харчування відносяться до товарів повсякденного вжитку, тому завжди користуються попитом у споживачів.

Разом з цим, підприємство розвиває нові сервіси для своїх клієнтів: в магазинах мережі можна знайти фреші, зробити собі свіжу каву, взяти свіжу випічку, морозиво і багато іншого.

АТБ пропонує широке розмаїття товарів, зібраних в одному місці, в результаті чого покупець має можливість придбати цілий ряд необхідних товарів з істотною економією часу. Поділ товарів відбувається за категоріями в залежності від прибутковості клієнтів (економ, середній, преміум). Робота з кожною економічною групою населення ведеться окремо. В результаті покупець будь-якого рівня достатку обов'язково зможе придбати бажаний товар.

З 2017 року магазини торгової мережі «АТБ» проходять аудит і сертифікацію на відповідність вимогам міжнародного стандарту ISO 22000: 2005. В його основі лежать принципи НАССР – концепції, яка передбачає оцінку і управління всіма факторами, які впливають на безпеку продукції. Система НАССР забезпечує контроль виготовлення харчового продукту на всіх стадіях

виробництва від сировини, обладнання, виробництва, зберігання до реалізації готової продукції і відстежує критичні точки технологічного процесу де продукт може стати небезпечним для споживача. Вона включає в себе хімічну, механічну та біологічну складові.

Розглянемо динаміку кількості магазинів на рис. 2.2.

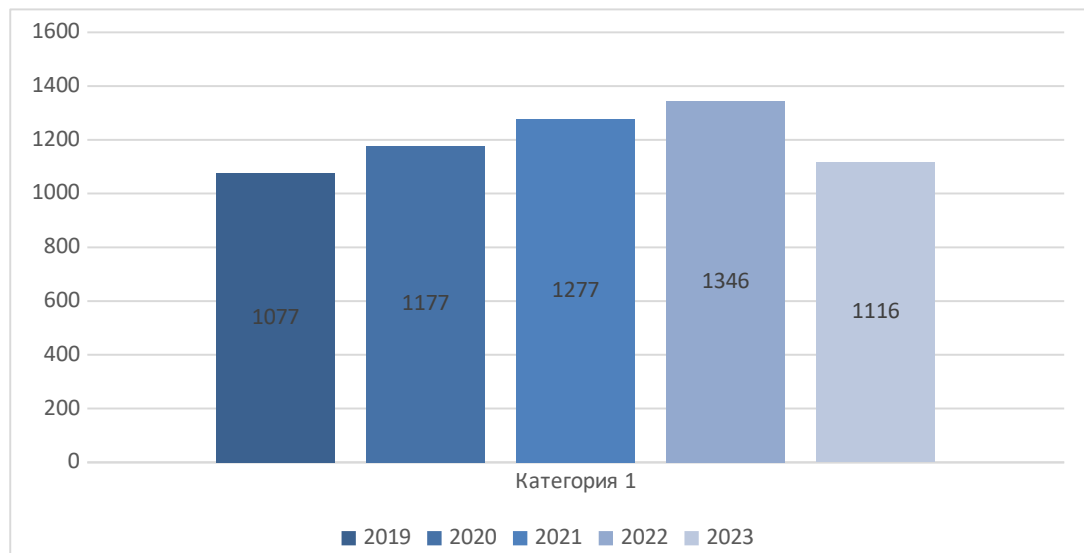

Рисунок 2.2 – Динаміка кількості магазинів ТОВ «АТБ-маркет»

Джерело: створено автором на основі [21]

Кількість магазинів збільшувалася до 2022 року, проте через початок повномасштабного вторгнення Росії на територію України 31 торгова точка була знищена, а 79 знаходяться на окупованій території. Не зважаючи на це в 2024 році планується відкриття 61 магазину та модернізація наявних торгових точок. [35]

Ефективність поставок товарів підприємства забезпечується завдяки співпраці торговельної компанії з ТОВ «Логістик Юніон». Зазначена логістична компанія володіє сучасною розвиненою інфраструктурою, яка включає дев'ять мультитемпературних розподільчих центрів класу «А».

Іншим партнером «АТБ-МАРКЕТ» є транспортно-експедиційна компанія «Транс Логістик». Наявність у складі компанії семи автоколон дозволяє перевозити великі обсяги продукції по регіонах України упродовж нетривалого періоду часу.

Стандартизація торговельних приміщень: у залі площею 800 м² повинно бути 10 одночасно працюючих кас та понад 3500 позицій на полицях. Основний інструмент маркетингу – щотижневі знижки (до 30%) на найбільш ходові товари і власні торгові марки.

Розвиваючи власну торгову мережу, компанія формує ексклюзивний асортимент, а також цінову конкурентну перевагу. Покупці торгової мережі "АТБ" економлять 10 - 20% власних коштів, купуючи якісну продукцію ВТМ дешевше, ніж аналогічний брендований товар.

Організаційна структура ТОВ "АТБ-МАРКЕТ" є лінійно-функціональною
рис.2.3

Рисунок 2.3 – Організаційна структура ТОВ «АТБ-Маркет»

Джерело: створено автором на основі [21]

Лінійно-функціональна організаційна структура управління передбачає розподіл повноважень і відповідальності за функціями управління і прийняття рішень по вертикалі. При цьому управління організоване за лінійною схемою, а функціональні підрозділи апарату управління допомагають лінійним керівникам вирішувати управлінські завдання.

З огляду на те, що мережа «АТБ-МАРКЕТ» налічує 1116 магазинів, компанія може дозволити собі заробляти на обороті, а не на великій націнці.

Власний автопарк, розподільні центри, правильні логістика та взаємодія з виробництвами, оптимізація технологічних рішень – всі ці процеси допомагають «АТБ» залишатися лідером галузі і пропонувати своїм клієнтам якісні товари за доступними цінами.

2.2. Аналітична оцінка діяльності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

На основі аналізу різних підходів, методів та методик оцінки інвестиційної привабливості підприємств, що розроблені як у вітчизняній, так і в світовій практиці можна зробити висновок, що більшість з них базуються на фінансовому аналізі або на комплексній оцінці інвестиційної привабливості підприємства. Фінансові показники, такі як фінансова стійкість, прибутковість, рентабельність, активність, ліквідність та платоспроможність підприємства, характеризують його фінансовий стан.

Для проведення розрахунків використаємо фінансову звітність ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» (Додаток А-Г).

Таблиця 2.2 – Основні показники діяльності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Показник, тис. грн	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення, тис. грн		Відносне відхилення, %	
				2022-2021	2023-2022	2022-2021	2023-2022
Оборотні активи	15 949 226	17 979 142	22 832 801	2 029 916	4 853 659	12.73	27.00
Продовження табл. 2.2.							
Необоротні активи	26 446 223	23 101 572	24 655 291	-3 344 651	1 553 719	-12.65	6.73
Власний капітал	4 530 807	4 980 251	4 545 998	449 444	-434 253	9.92	-8.72
Довгострокові зобов'язання	9 875 245	8 859 351	8 672 402	-1 015 894	-186 949	-10.29	-2.11
Поточні зобов'язання	27 989 397	27 241 112	34 289 242	-748 285	704 8130	-2.67	25.87
Обсяг реалізації	148 745 255	148 332 869	181 089 665	-412 386	32 756 796	-0.28	22.08

Собівартість	110 486 259	110 721 024	133 239 847	234 765	22 518 823	0.21	20.34
Валовий: прибуток	38 258 996	37 611 845	47 849 818	-647 151	10 237 973	-1.69	27.22
Податок на прибуток (18%)	6 886 619.3	6 770 132.1	8 612 967	-116 487.2	1 842 835.1	-1.69	27.22
Чистий прибуток	31 372 376.7	30 841 712.9	39 236 850.8	-530 663.8	8 395 137.9	-1.69	27.22

Джерело: створено на основі фінансової звітності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Таблиця 2.3 – Коефіцієнт фінансової стійкості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Показники	Формула	2021	202	2023	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
					2022-2021	2023-2022	2022-2021	2023-2022
Коефіцієнт фінансової стійкості	Коефіцієнт фінансової стійкості = (Власний капітал + Довгострокові зобов'язання) / Сума пасивів	0.340	0.337	0.278	-0.003	0.06	-0.86	-17.4

Джерело: розраховано автором на основі [21, 22].

З даної таблиці ми можемо побачити скільки відсотків і в якому році активи компанії фінансуються за рахунок постійного капіталу і довгострокових зобов'язань. Показник фінансової стійкості в період з 2021 по 2023 має значення менше нормативного (0.7-0.9) та спостерігається негативна динаміка в 2023 р., що свідчить про те, що підприємство не може профінансувати активи за рахунок власного капіталу та має потребу у залученні додаткових кредитних коштів, адже не є платоспроможним в довгостроковій перспективі та має високий ризик банкруцтва. [21, 22]

В таблиці 2.4 ми можемо побачити динаміку показників ліквідності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» за 2021-2023 рр.

Таблиця 2.4 – Показники ліквідності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Показники	Формула	2021	2022	2023	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
					2022-2021	2023-2022	2022-2021	2023-2022
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Коефіцієнт абсолютної ліквідності = $\frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0.23	0.31	0.39	0.08	0.09	34.99	27.54
Коефіцієнт швидкої ліквідності	Коефіцієнт швидкої ліквідності = $\frac{\text{Сума оборотних активів} - \text{Сума запасів}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0.57	0.66	0.66	0.09	0.01	15.7	1.11
Коефіцієнт покриття	Поточна ліквідність = $\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	0.57	0.66	0.67	0.09	0.01	15.82	0.89

Джерело: складено автором на основі [21, 22].

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує скільки на гривню поточних зобов'язань є грошей та їх еквіваленту. Норма для даного показника знаходиться в межах від 0.1 до 0.2, в свою чергу вище значення, яке ми спостерігаємо в 2021-2023 рр. є ознакою нерационального поділу грошових коштів та їх еквівалентів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності відповідає нормі, і на кожну гривню поточних зобов'язань припадає не менше 0.5 гривні високоліквідних оборотних активів. Отже, в підприємства проблем з платоспроможністю не спостерігається, що має позитивний вплив на рівень інвестиційної привабливості підприємства.

Коефіцієнт покриття показує чи здатне підприємство покривати поточні зобов'язання за допомогою оборотних активів, з розрахунків видно, що протягом всього періоду ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» не покривала всі поточні зобов'язання за допомогою оборотних активів, адже коефіцієнти поточної ліквідності не входять в нормативний інтервал (1-3), що впливає на втрату довіри до підприємства в потенційних інвесторів. [22]

Таблиця 2.5 – Показники рентабельності ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Показники	Формула	2021	2022	2023	Відхилення, %	
					2022-2021	2023-2022
Рентабельність продаж, %	Рентабельність діяльності = чистий прибуток підприємства/ дохід від реалізації * 100%	21.09	20.73	21.66	-0.30	0.87

Джерело: складено автором на основі [21, 22].

В таблиці 2.5 наведено результати розрахунку показника рентабельності продаж ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

Рентабельність продаж має позитивну динаміку, в 2023 р. показник досягнув 26.4%, що відповідно до нормативів є високим значенням значенням, отже можна зробити висновок, що підприємство має ефектну фінансову стратегію. Причиною збільшення показника рентабельності продаж є збільшення обсягів реалізації продукції.[22]

Отже, враховуючи результати інтегральної оцінки інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ», можна дійти висновку, що зважаючи на показники інвестиційної привабливості дане підприємство попри низький показник фінансової стійкості є потенційно привабливим для інвесторів.

2.3. Аналіз інвестиційної привабливості ТОВ "АТБ-Маркет"

Як бudo виявлено, інвестиційна привабливість підприємства містить в собі безліч факторів, як зовнішніх, так і внутрішніх. В попередньому розділі було розраховано показники фінансової стійкості, ліквідності та рентабельності, що допомогло проаналізувати внутрішнє середовище підприємства.

Проведемо аналіз зовнішнього середовища для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» методами SWOT-аналізу та PEST-аналізу.

Для виявлення сильних та слабких сторін підприємства, загроз а також можливостей для розвитку проведемо SWOT-аналіз у табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – SWOT-аналіз ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Сильні сторони 1. Незалежність від зовнішніх джерел фінансування. 2. Своєчасні розрахунки із постачальниками. 3. Велика мережа магазинів. 4. Досвід роботи в галузі. 5. Автоматизація процесу закупівель, обліку та зберігання товару 6. Наявність системи заохочення праці.	Слабкі сторони 1. Отримання збитку 2. Збільшення собівартості продукції. 3. Високий рівень плинності кадрів 4. Відсутність системи управління ризиками.
Можливості 1. Галузь є успішною, повністю сформованою, високорозвиненою, і переважно прибутковою. 2. Стабільний попит на продукцію. 3. Інвестиційна привабливість галузі. 4. Посилення переходу в e-commerce.	Загрози 1. Загострення військового конфлікту. 2. Погіршення економічного становища в країні, зниження доходів населення. 3. Коливання курсів валют. 4. Подорожчання цін на закупівлю продукції 5. Зміна споживчих вподобань. 6. Загострення конкуренції на ринку. 7. Зменшення інвестиційної привабливості країни.

Джерело: складено автором

Отже, ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» має досить багато сильних сторін, при цьому на підприємстві існують певні слабкості, що можуть негативно вплинути на погіршення діяльності. Також слід відзначити наявність значних загроз для успішного продовження функціонування підприємства через нестабільне та агресивне зовнішнє середовище, що в свою чергу сприяє зменшенню інвестиційної привабливості підприємства.

Складемо матрицю стратегічного балансу SWOT у табл. 2.7.

Таблиця 2.7 – Матриця стратегічного балансу SWOT

Поле СіМ 1. Привабити нових споживачів за рахунок великої кількості магазинів. 2. Збільшити ринкову частку за рахунок покращення маркетингової стратегії.	Поле СіЗ 1. Посилювати незалежність від зовнішніх джерел фінансування для пом'якшення впливу нестабільного середовища.
--	--

Поле СлМ 1. Зменшити собівартість продукції з метою збільшення частки ринку.	Поле СлЗ 1. Створити систему ризик-менеджменту для захисту від коливань курсів валют.
---	--

Джерело: складено автором

Для оцінки зовнішнього середовища скористаємося PEST – аналізом. Даний аналіз допоможе ширше розглянути інвестиційну привабливість підприємства. Метою PEST-аналізу є відстеження (моніторинг) змін у макросередовищі в чотирьох ключових сферах та виявлення тенденцій, подій, які не підконтрольні підприємству, але впливають на стратегічні рішення.

Оцінка факторів макросередовища методом PEST-аналізу для ТОВ «АТБ-MARKET» представимо у табл. 2.8.

Таблиця 2.8 – PEST-аналіз ТОВ «АТБ-MARKET»

Політичні фактори	Бал	Економічні фактори	Бал
1. Жорсткість державного контролю за діяльністю бізнес-суб'єктів і штрафні санкції.	-2	1. Нестабільна економічна ситуація в країні.	-2
2. Ескалація військових конфліктів.	-5	2. Рівень безробіття.	-2
3. Зміни урядової політики.	-2	3. Зменшення реальних доходів населення.	-3
4. Державне регулювання конкуренції в галузі.	+2	4. Інвестиційний клімат у галузі.	+3
5. Зміни податкового законодавства.	-1	5. Зростання закупівельних цін на продукцію.	-2
Всього	-8	Всього	-6
Соціальні фактори		Технологічні фактори	
1. Міграція працездатного населення.	-3	1. Швидкість освоєння нових технологій.	-1
2. Реклама та зв'язки з громадськістю.	+4	2. Фінансування розвитку	-2
3. Зміни способу життя споживачів.	+1	3. Потенціал інновацій.	+2
4. Бренд та відношення споживачів до компанії.	+3	4. Інформація та комунікації.	+3
5. Базові цінності споживачів	+2	5. Розвиток конкурентних технологій.	+2
Всього	+7	Всього	+4

Джерело: складено автором

При застосуванні цього методу була застосована шкала: 5 – сильний вплив, 1 – незначний вплив.

В результаті проведеного аналізу можна зробити висновок, що загалом зовнішнє середовище впливає на підприємство як позитивно, так і негативно.

Зокрема, найбільшого негативного впливу, завдають політичні фактори (-8), а саме ескалація військових конфліктів, що становить найбільшу загрозу стабільності діяльності і визначає подальший напрямок функціонування підприємства.

Крім цього, великого негативного впливу завдають економічні фактори (-6), особливо нестабільна економічна ситуація в країні з кризовими явищами; збільшення безробіття та зменшення купівельної спроможності населення ведуть до зниження обсягів збуту.

При цьому, серед соціальних факторів (+7) несприятливими є демографічні процеси у суспільстві, міграція населення, незважаючи на це розвиток реклами та зв'язків із громадськістю, бренд та лояльність споживачів мають сприятливу дію. Серед технологічних факторів (+4) варто виділити розвиток конкурентних технологій та потенціал інновацій у галузі, що позитивно впливає на господарювання організації.

На ринку продуктового ритейлу в Україні у «АТБ» існує велика кількість конкурентів, які працюють і різних цінових сегментах, відрізняються асортиментом продукції та розмірами торговельних площ.

Основні конкуренти ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» мають значну частку на ринку, досвід роботи в галузі, реалізують широкий асортимент якісної продукції, лояльність клієнтів відносно висока. В умовах жорсткої конкуренції підприємство може зазнати зниження обсягів реалізації та втратити не тільки наявних, але й потенційних споживачів, а, отже, особливо важливо впроваджувати заходи.

Побудуємо карту стратегічних груп конкурентів за характеристиками обсяг продажів – якість продукції на рис. 2.4.

Побудована карта стратегічних груп дозволяє виділити наступні групи конкурентів:

- перша стратегічна група – це безумовні лідери на ринку, вони мають високу якість продукції та високі обсяги реалізації. До цієї групи відносяться такі підприємства як «АТБ-МАРКЕТ» та «Fozzy»;

– друга стратегічна група об'єднує 3 підприємства: «Ашан» та «Metro» вони характеризуються середньою, але наближеною до високої якістю продукції, та середніми обсягами продажів, відповідно їх частка на ринку значно менша, ніж у підприємств першої групи;

– третя стратегічна група охоплює такі підприємства, як «Varus», «Велмарт» та «Novus» їх обсяги продажу невеликі при майже середній якості продукції.

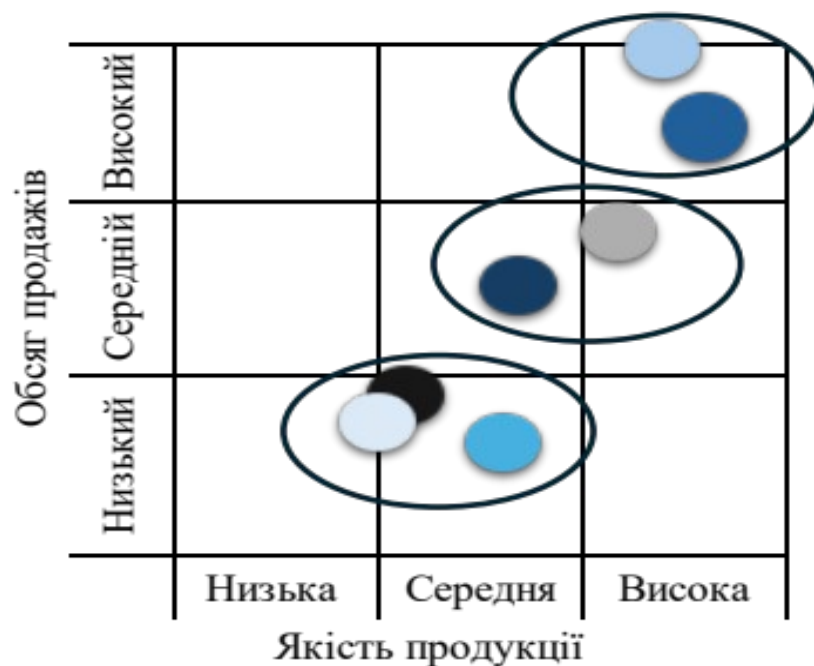

Рисунок 2.4 – Карта стратегічних груп торговельної галузі

Джерело: сформовано автором на основі [34]

Таким чином, ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» відноситься до першої стратегічної групи, наявні на підприємстві значні конкурентні переваги при правильному

підході дозволять залишатися серед лідерів, при цьому підприємству необхідно збільшувати обсяги продажу та частку на ринку.

Охарактеризуємо сильні та слабкі сторони ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» в табл. 2.9.

Таблиця 2.9 – Характеристика сильних та слабких сторін підприємства

Групи чинників	Чинники внутрішнього середовища, що зумовлюють «силу» підприємства			Чинники внутрішнього середовища, що зумовлюють «слабкість» підприємства			Висновок про можливі дії підприємства щодо реагування на виявлені чинники
	сила впливу за 10-бальною шкалою (10 – найсуттєвіший, 1 – неважливий) (Сі)	ймовірність виникнення (Р _i)	сила впливу з урахуванням ймовірності	сила впливу за 10-бальною шкалою (10 – найсуттєвіший, 1 – неважливий) (Сл _i)	ймовірність виникнення (Р _i)	сила впливу з урахуванням ймовірності	
Маркетинг	5	0,16	0,8	7	0,3	2,1	Розробка ефективної маркетингової стратегії з акцентом на потужну рекламну кампанію.
Збут	7	0,24	1,68	5	0,15	0,75	Впровадження більш сучасних технологій розподілу товарів.
Фінанси	8	0,22	1,76	5	0,17	0,85	Впровадження ефективних механізмів контролю за фінансовими потоками
Управління	7	0,2	1,4	5	0,2	1	Організація автоматизованої системи збирання і обробки економічної інформації.
Персонал	6	0,18	1,08	6	0,18	1,08	Залучення кваліфікованих кадрів.
Загальна оцінка	X	6,72	X	5,78	X		

Джерело: сформовано автором

За даними табл. 2.9, чинники, що зумовлюють «силу» підприємства переважають слабкості із загальною оцінкою 6,72 до 5,8, при цьому серед сильних сторін можна виділити фінанси, збут та управління, а серед слабких – маркетинг

та персонал. Розроблено пропозиції щодо можливих дій підприємства з посиленням маркетингової стратегії, залученням кваліфікованих кадрів, розробки механізму контролю за фінансовими потоками.

Таким чином, загалом підприємство успішно функціонує на ринку та розвивається, що незважаючи на негативні значення фінансового аналізу підвищує рівень інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ», однак, ринкова стратегія підприємства потребує вдосконалення відповідно до нестабільного зовнішнього середовища.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ТА ОБҐРУНТУВАННЯ БІЗНЕС-ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

3.1. Розробка бізнес-пропозицій щодо підвищення інвестиційної привабливості досліджуваного підприємства

Підприємство давно функціонує на ринку і має високий рівень лояльності клієнтів, однак, при цьому, показники ліквідності та фінансового стану знаходяться за межами норм. Також, слід зазначити значний негативний вплив зовнішнього середовища, особливо загострення військового конфлікту в Україні, що диктує нові умови для ведення бізнесу, зокрема у торговельній галузі.

Для більш чіткого проведення розмежування змін візуалізуємо отримані результати (рис. 3.1).

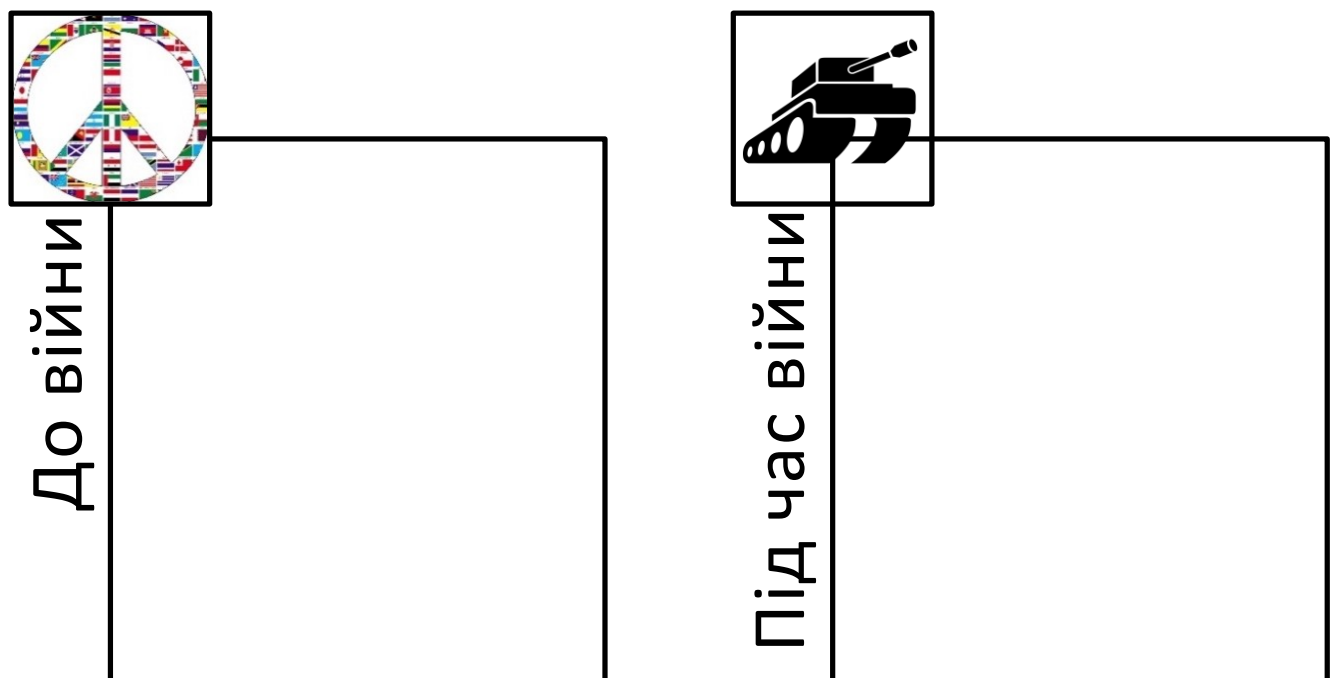

Рисунок 3.1 – Зміни в функціонуванні магазинів ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»
Джерело: сформовано автором

З початком повномасштабного вторгнення магазини мережі зіткнулися з дефіцитом кадрів та втратою комерційних приміщень, що призвело до суттєвого падіння якості надаваних послуг. Також суттєвою проблемою стали порушені логістичні ланцюги, що викликало збої в звичних моделях постачання, коли приймання та розміщення товару на полицях відбувався в нічні зміни.

Таким чином, можна зробити висновок, що функціонування магазинів в мережі «АТБ» в період війни та довоєнного періоду суттєво відрізняється.

Особливість підприємств роздрібної торгівлі полягає у безпосередньому контакті торговельно-оперативного персоналу із кінцевими споживачами. Це висуває підвищені вимоги до якості обслуговування і кваліфікації персоналу підприємств роздрібної торгівлі.

Весь процес підвищення якості обслуговування покупців включає наступні основні етапи:

- діагностика і пошук проблем, використовуючи метод «Таємного покупця», недосконалості в системі роботи, що вимагають підвищення якості обслуговування;
- розробка способів оптимізації роботи;
- власне усунення проблем;
- оцінка ситуації після проведення заходів з підвищення якості обслуговування;
- розробка заходів безперервної оцінки якості обслуговування.

Саме вибір ефективних підходів дозволяє забезпечувати відповідний обсяг збуту, величину прибутку, зберігати чи нарощувати частку ринку і т.д. При цьому впровадження інновацій, які є потужним механізмом економічного розвитку, підвищення якості товарів й забезпечення конкурентоспроможності усіх галузей національної економіки, у тому числі й сфери торгівлі, дозволяє підприємствам збільшувати рівень конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості за рахунок більш якісного задоволення потреб споживачів, що в свою чергу підвищує прибуток підприємства.

В галузь торгівлі активно входять передові торгово-маркетингові технології, різноманітні інформаційні, технічні та технологічні інноваційні проекти розвитку, які докорінно змінюють традиційне уявлення про даний вид бізнесу.

Таблиця 3.1 – Запропоновані заходи щодо вдосконалення ринкової стратегії підприємства.

Заходи	Цілі та характеристика заходів	Відповідальні особи	Термін впровадження
Зосередження на цифровому обслуговуванні споживачів	Оскільки покупці очікують цифрових рішень, ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» має інвестувати в цифрові канали, аби покращити обслуговування споживачів	Технологічний відділ та головний програміст	Пів року
Впровадження ефективної рекламної кампанії	В сучасних умовах реклама є одним із найважливіших методів стимулювання збуту.	Відділ маркетингу	Декілька разів на рік
Раціоналізація витрат, їх економія	Підприємству варто переглянути наявні витрати, а також умови співпраці із постачальниками.	Економічний відділ	6 місяців
Збільшення ефективності використання власного капіталу	Підприємству необхідно нарощувати власний капітал задля підвищення фінансової стійкості	Економічний відділ	1 рік
Впровадження системи управління взаємовідносинами зі споживачами (CRM)	CRM-система зорієнтована на керування взаємодією зі споживачами та управління даними. Збираючи та аналізуючи дані про споживачів, ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» отримує інформацію про тенденції, вподобання та потреби, які потім можна використовувати для покращення торговельного обслуговування.	Відділ інформації та технологічний відділ	3 місяці
Інвестиції в технології	В сучасну епоху цифрові технології відіграють вирішальну роль у обслуговуванні покупців. ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» слід інвестувати в такі технології, як радіочастотна ідентифікація, електронні цінники, роботизований склад, магазин без кас та продавців, розумні візки, торговельні автомати, віртуальне відвідування магазину, щоб надавати споживачам швидке, ефективне та зручне	Технологічний відділ та головний програміст	1 рік

	обслуговування.		
--	-----------------	--	--

Джерело: складено автором

Щодо інших технологічних нововведень для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» можна запропонувати наведені нижче:

1. Розширення ринку. Сьогодні багато підприємств зазнало негативного впливу з боку зовнішнього середовища у зв'язку з повномасштабним вторгненням Росії на територію України в тому числі і відтік потенційних клієнтів, які вимушено покинули територію країни. Попри це багато з них все ж намагаються дістати українську продукцію з різних куточків світу, що є чудовою можливістю для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ». Незважаючи на більш жорстку конкуренцію та вимоги в країнах Євросоюзу, відкриття інтернет-магазинів в країнах-партнерах могло б позитивно вплинути на прибуток підприємства, а отже сприяти збільшенню його інвестиційної привабливості.

2. Smart Cart. Смарт-кошик відкриває для покупців такі можливості, як навігація, а також повна інформація про товар. Smart Cart також сканує товари та підсумовує вартість покупки. Крім того, покупці магазину можуть встановити свій фінансовий ліміт, а кошик повідомить, коли сума покупок наблизиться до цієї цифри.

3. Роботи. Вони допомагають власникам роздрібного бізнесу на етапі сортування товару на складах. Однак у магазині вони взаємодіють з клієнтами та керівництвом, оскільки в їхні «обов'язки» входить моніторинг товарів на полицях, доставка необхідних товарів покупцям, а також збір та аналіз даних. Надалі ця інформація обробляється для оптимізації бізнес-процесів. Максимум, що роботи можуть відповідати на запитання покупців різними мовами, а також показувати дорогу до потрібної полиці.

4. Електронні цінники. Електронні цінники сьогодні тільки починають поширюватися в магазинах самообслуговування. Замість того, щоб персонал мало не щодня друкував і переставляв паперові цінники, вітрини доцільно обладнати електронними пристроями, де інформацію про товари та їхню ціну можна змінити натисканням однієї кнопки. Електронні цінники підключаються до бездротових

точок доступу по радіоканалу і отримують від них необхідні дані. При зміні вартості товарів співробітник магазину вносить зміни в базу цін закупівлі. Ціна продажу автоматично формується в цьому ж програмному забезпеченні.

5. Позаприлавкові касові апарати. Новим інструментом у конкурентній боротьбі представників підприємств торгівлі за покупця стали пальмові касові апарати. Вони є доповненням до касового апарату, яке потребує зв'язку з основним пристроєм для друку чека та прийому грошей за покупки. Головне завдання нововведення – оптимізувати час перебування покупця в торговельній залі та мінімізувати черги. Схема роботи з кишеньковими касовими апаратами виглядає приблизно так: продавці-консультанти приймають замовлення від покупців безпосередньо в торговельній залі, уточнюють наявність товару та повідомляють його ціну. Після того, як покупець підтвердить покупку, замовлення бездротовим способом відправляється на касу. Поки продавець-консультант допомагає його забрати, касир має пробити чек.

6. Концепція SoLoMo. Головною інновацією останніх років, яка пропонує використовувати мобільні та інтернет-технології для просування торгових точок, є поєднання соціальної мережі, геолокації та мобільних платформ. Соціальна складова SoLoMo полягає в постійному контакті з друзями (за допомогою твітів або фотографій в Instagram покупець може відразу поділитися зі спільнотою цікавими подіями або новинами магазину, розповісти їм про знижки та акції, передати своє враження). Сервіси геолокації дозволяють в режимі реального часу відстежувати найближчі торгові точки, незалежно від країни або міста, в якому знаходиться покупець. І все це – за допомогою мобільного Інтернету.

У зв'язку з воєнним станом у більшості українських споживачів змінились пріоритетні життєві установки та критерії, за якими вони обирають магазини і товари, саме тому вдосконалення ринкової стратегії необхідно для успішного функціонування магазинів ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

3.2. Економічне обґрунтування доцільності реалізації розробленої бізнес-пропозиції щодо підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-MARKET»

Як вже було виявлено, нові нестабільні умови потребують вдосконалення ринкової стратегії для підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Головним шляхом посилення конкурентних позицій у сучасних умовах стає активна маркетингова діяльність, яка була запропонована в попередньому розділі, як захід для підвищення інвестиційної привабливості. Незважаючи на це, в консолідованій звітності за 2021 рік було зазначено, що керівництво ТОВ «АТБ-MARKET» на наступні 12 місяців планує зменшити витрати на рекламу та інформаційні послуги. Також зважаючи на наслідки, які спричинило повномасштабне вторгнення Росії на територію України, маркетинговій діяльності не було приділено достатньо уваги. З цією метою обраною пропозицією для підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-MARKET» є акцент на маркетинг.

Основними маркетинговими заходами ТОВ «АТБ-MARKET» в рамках ринкової стратегії щодо підвищення інвестиційної привабливості повинні стати постійні дослідження стану торговельного ринку та запитів реальних та потенційних споживачів із розробкою ефективної рекламної кампанії, адже саме реклама дозволяє охопити якомога більшу кількість споживачів, що в свою чергу дозволяє підприємству отримати більший прибуток і збільшити його рівень привабливості для потенційних інвесторів.

Очікується, що проведення рекламних заходів призведе до наступних позитивних наслідків (рис. 3.2).

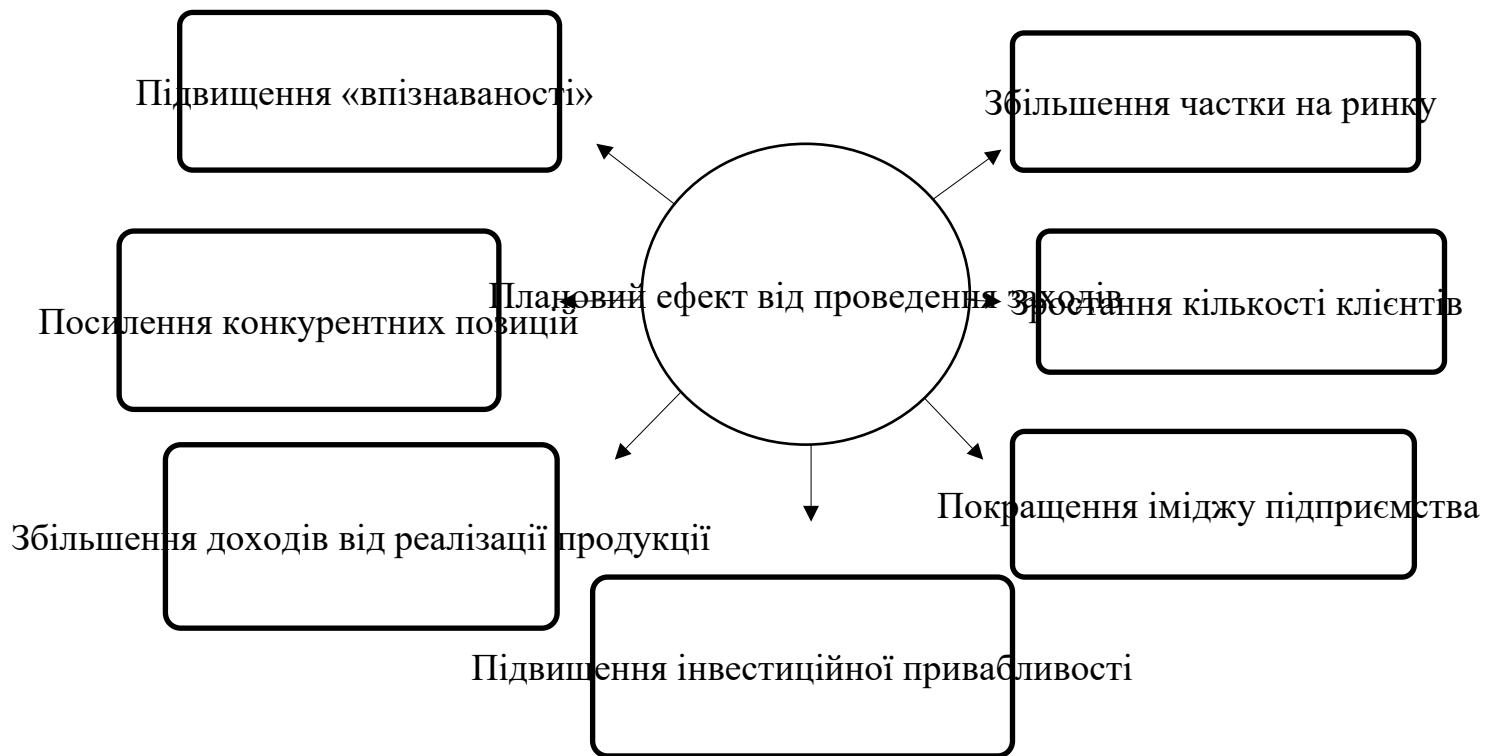

Рисунок 3.2. – Плановий ефект від проведення рекламних заходів для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Джерело: складено автором

До цільової аудиторії продукції підприємства можна віднести споживачів різних сегментів за віком, статтю, сімейним станом, життєвими цінностями та інтересами.

Розробку рекламної кампанії ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» слід проводити за наступними напрямками (рис. 3.3)

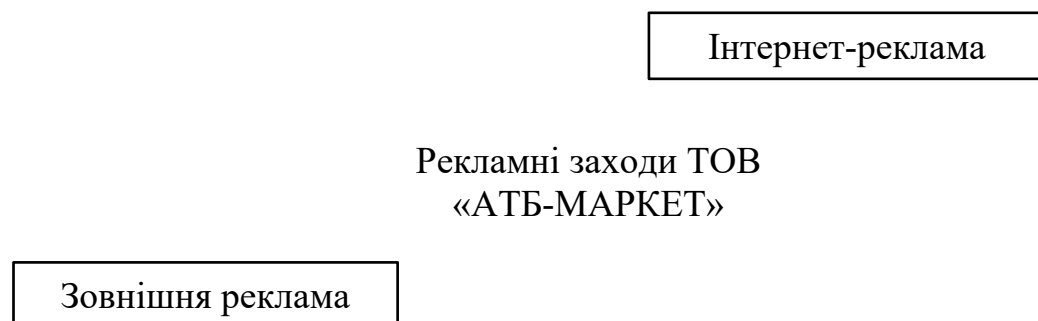

Рисунок 3.3 – Напрямки проведення рекламних заходів для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Джерело: складено автором

Для орієнтації на молодшу цільову аудиторію – 18-40 років, підприємство може застосовувати інструменти інтернет – реклами. Використання інтернету як рекламного каналу є об'єктивною необхідністю для компаній, які хочуть швидко та ефективно підвищити власну впізнаваність за допомогою сучасних технологій.

Підприємству пропонується обрати 2 види інтернет-реклами: контекстну рекламу та таргетовану рекламу терміном на 6 місяців.

Контекстну рекламу можна описати як текстові чи графічні звернення, що демонструються користувачам в той момент, коли вони вводять у графі пошуку певний запит чи цікавляться певною тематикою. Оплата за рекламу здійснюється у відповідності до кількості кліків за оголошенням. Для торговельного ринку України можна обрати рекламу в Google. Налаштування даного сервісу обійдеться в 17 000 грн., ціна за використання посилання потенційним споживачем оцінюється в – 12 грн./клік, тому визначимо вартість реклами за місяць в 18 000 грн.

Оскільки наразі більшість інтернет-користувачів проводить час переважно в соціальних мережах, доцільно скористатися можливостями проведення реклами саме за цим каналом. З цією метою підприємство може налаштувати таргетовану рекламу – це окремий спосіб, за яким використовуються методи пошуку цільової аудиторії за заданими характеристиками. Вартість таргетованої реклами в Instagram коштує від 1\$ до 1000\$ за 24 год, враховуючи що при мінімальній вартості ефект від реклами буде не великий запропоновано витратити на Instagram рекламу 5\$ на добу. Визначимо бюджет проведення даного виду реклами в 5950 грн на місяць.

Таким чином, визначимо витрати на інтернет рекламу на 12 місяців:

$$(18\,000 + 5\,950) * 12 + 17\,000 = 304\,400 \text{ грн.}$$

Зовнішня реклама містить в собі такі рекламні носії як вивіски, білборди, вітрини, що розміщуються на відкритій місцевості. Також доцільним буде здійснення реклами на автобусах та тролейбусах. Вартість замовлення реклами в

транспорті складається із вартості виготовлення плакатів із рекламним зверненням та вартості оренди місця під рекламу в автобусі, в даному випадку – вікна.

Таблиця 3.2 – Витрати на зовнішню рекламу

Тип реклами	Кількість, шт.	Ціна, грн/шт.	Сума, грн
Білборд	35	7375	258125
Вітрини	558	900	502200
Вивіски	558	750	418500
Реклама на транспорті	22	8125	178750
Сума, грн			1357575

Джерело: складено автором на основі дослідження ринку реклами

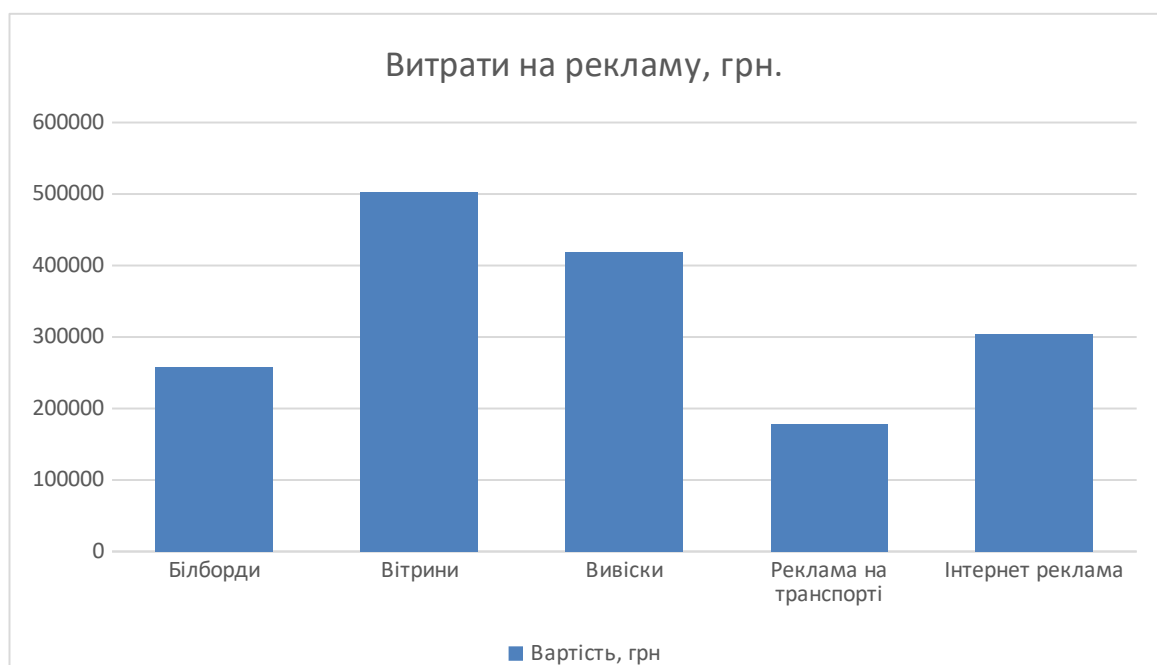

Рисунок 3.4 – Витрати на рекламну кампанію

Джерело: складено автором на основі дослідження ринку реклами

Витрати на зовнішню рекламу на 12 місяців:

$$1\,357\,575 \cdot 12 = 16\,290\,900 \text{ грн.}$$

Загальні витрати на проведення рекламних заходів на 12 місяців:

$$304\,400 + 16\,290\,900 = 16\,595\,300 \text{ грн.}$$

За оцінкою аналітиків ринку ефект від впроваджених заходів збільшиться в 2024 р. на 5%, в 2025 р. на 4% та 3% в 2026 р.

Здійснимо розрахунок економічного ефекту для підприємства «АТБ-МАРКЕТ» від проведених рекламних заходів за допомогою наступних формул.

$$E_p = T_d - (B_p + B_o), \quad (3.1)$$

де E – економічний ефект від реклами, тис. грн.;

T_d – додатковий обсяг реалізації від маркетингових заходів, тис. грн.;

B_p – витрати на рекламну кампанію, тис. грн.;

B_o – додаткові витрати, пов'язані з приростом товарообігу, тис. грн.

Додатковий обсяг реалізації під впливом реклами визначимо за формулою:

$$T_d = OP_{зв} \times \text{Приріст} \quad (3.2)$$

де T_d – обсяг реалізації за умови проведення маркетингових заходів маркетингових заходів, тис. грн.;

$OP_{зв}$ – обсяг реалізації до рекламного періоду, тис. грн.;

Приріст – приріст обсягу реалізації за дорекламний і післярекламний періоди.

Рентабельність реклами:

$$P = \left(\frac{\Pi}{B} \right) * 100\% \quad (3.3)$$

де P – рентабельність рекламування, %;

Π – додатковий прибуток, отриманий від рекламування товару, тис. грн.;

В – загальні витрати, тис. грн.

Розрахунок економічної ефективності рекламної кампанії наведено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3 – Розрахунок планового економічного ефекту від маркетингових заходів

Показник	Прогноз		
	2024	2025	2026
Плановий приріст обсягу реалізації за рахунок маркетингових заходів, %	5	4	3
Обсяг реалізації, тис. грн	190 144 148	197 749 914	203 682 412
Собівартість, тис. грн	139 901 839	145 497 913	149 862 850
Додатковий обсяг реалізації від маркетингових заходів, тис. грн	9 054 483.25	7 605 765.93	5 932 497.43
Додаткові витрати, пов'язані з приростом товарообігу, тис. грн.	6 661 992.35	5 596 073.57	4 364 937.39
Витрати на маркетингові заходи, тис. грн	16 595.3	16 595.3	16 595.3
Валовий: прибуток, тис. грн	50 242 308.9	52 252 001.3	53 819 561.3
Податок на прибуток (18%), тис. грн	9 040 628.4	9 402 373.072	9 684 533.9
Чистий прибуток, тис. грн	41 185 085.1	42 833 032.9	44 118 432.1
Ефект від маркетингових заходів, тис. грн	2 375 895.6	1 993 097.06	1 550 964.74

Джерело: розраховано автором

Приріст обсягу реалізації за рахунок маркетингових заходів в 2024 р. для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» складає 5 %.

Додаткові витрати від приросту товарообороту в 2024 р. складають 6 661 992.35 тис. грн.

Розрахуємо валовий прибуток від реалізації товарів, послуг в 2024:

$$\text{ВП} = 190\,144\,148 - 139\,901\,839 = 50\,242\,308.9 \text{ тис. грн.}$$

Таким чином, економічний ефект в 2024 р. буде дорівнювати:

$$E = (9\,054\,483.25) - (16\,595.3 + 6\,661\,992.35) = 2\,375\,895.6 \text{ тис. грн.}$$

Розрахуємо рентабельність запропонованих рекламних заходів в 2024 р.:

$$P = \left(\frac{2\,375\,895.6}{16\,595.3 + 6\,661\,992.35} \right) * 100\% = 35.6\%$$

Отже, можливий валовий прибуток від успішного проведення рекламних заходів перевищує витрати на їх проведення та становить 2 375 895.6 тис. грн. Саме тому проведення зазначених заходів є економічно доцільним для ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» та спричинить надходження додаткових прибутків, що в свою чергу збільшить рівень інвестиційної привабливості підприємства.

В табл. 3.4 проведемо прогнозні розрахунки показників інвестиційної привабливості підприємства на 2024-2026 рр. за умови проведення запропонованих заходів ефект збільшиться в 2024 р. на 5%, в 2025 р. на 4% та 3% в 2026 р.

Таблиця 3.4 – Прогнозні розрахунки показників інвестиційної привабливості підприємства на 2024-2026 рр. ТОВ «АТБ-МАРКЕТ»

Показники	2024	2025	2026	Абсолютне відхилення	
				2025/2024	2026/2025
Коефіцієнт фінансової стійкості	0.292	0.304	0.313	0.012	0.009
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.414	0.430	0.443	0.017	0.013
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0.696	0.723	0.745	0.028	0.022

Коефіцієнт покриття	0.699	0.727	0.749	0.028	0.022
---------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Джерело: складено автором

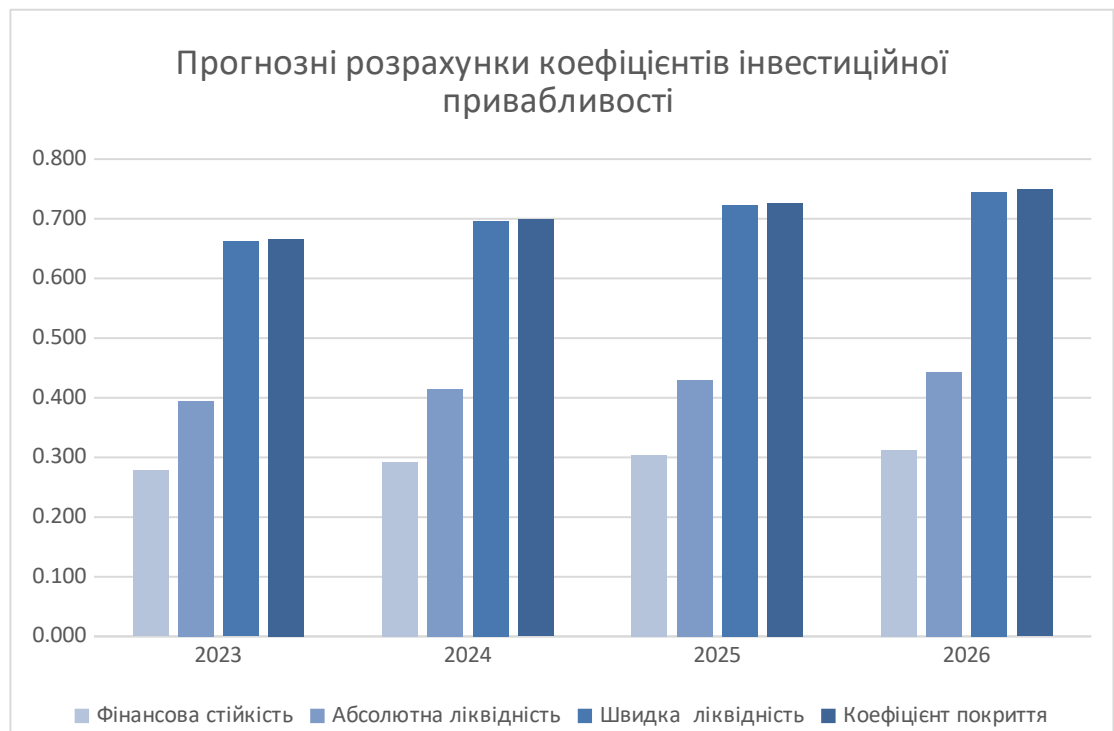

Рисунок 3.5 – Прогноз коефіцієнтів інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

Джерело: складено автором

Таблиця 3.5 – Прогнозні показники рентабельності продаж на 2024-2025 рр.

Показник	2024	2025	2026
Рентабельність продаж, %	21.6	21.7	21.7

Джерело: складено автором

Отже, провівши прогнозні розрахунки показників інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ», можна зробити висновок, що після впровадження запропонованих маркетингових заходів ми можемо спостерігати позитивну динаміку фінансової діяльності підприємства, що в свою чергу сприяє підвищенню рівня інвестиційної привабливості.

ВИСНОВОК

Після аналізу інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» шляхом оцінки внутрішнього та зовнішнього середовищ підприємства можна зробити висновок, що підвищення рівня інвестиційної привабливості є незаперечною необхідністю задля залучення інвестицій, підвищення конкурентоспроможності підприємства та забезпечення стійкого економічного зростання.

Досліджено, що інвестиційна привабливість – це багатостороннє поняття, яке надається підприємству, яке містить в собі набір позитивних значень економічної, соціальної та фінансової діяльностей, що своєю чергою робить його цікавим для залучення активів. Для кращого визначення інвестиційної привабливості конкретного підприємства вона повинна бути оцінена на різних рівнях, включаючи державний, регіональний, галузевий та рівень окремих підприємств.

На основі аналізу різних підходів, методів та методик оцінки інвестиційної привабливості підприємств, що розроблені як у вітчизняній, так і в світовій практиці можна зробити висновок, що більшість з них базуються на фінансовому аналізі або на комплексній оцінці інвестиційної привабливості підприємства. Фінансові показники, такі як фінансова стійкість, прибутковість, рентабельність, активність, ліквідність та платоспроможність підприємства, характеризують його фінансовий стан.

Для аналізу рівня інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» було використано декілька методик аналізу інвестиційної привабливості підприємства включаючи методику інтегрального аналізу, яка дозволяє інвесторам розглядати всі аспекти діяльності та враховувати велику кількість показників, таких як фінансова стійкість, ліквідність та рентабельність. Провівши розрахунки даної групи показників можна спостерігати, що їх значення не є нормативними, що своєю чергою вказує на низький рівень привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» для потенційних інвесторів.

Проте, як було зазначено інвестиційна привабливість підприємства є багатофакторним поняттям, саме тому доцільним було проведення різностороннього аналізу ТОВ «АТБ-МАРКЕТ».

Проведений SWOT- аналіз підприємства показав, що ТОВ « АТБ-МАРКЕТ» має досить багато сильних сторін серед яких варто виділити незалежність від зовнішніх джерел фінансування, при цьому існують певні слабкості, що може негативно вплинути на діяльність підприємства, а проведений PEST- аналіз показав, що попри агресивне зовнішнє середовище, зокрема, великий негативний вплив що чинять політичні та економічні фактори, ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» має стійку позицію на ринку завдяки міцним зв'язкам з населенням та довірою клієнтів.

Торговельна галузь має достатню кількість конкурентів, зокрема, було виділено 3 стратегічні групи підприємств торговельної галузі. ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» займає лідерську позицію та відноситься до першої групи підприємств з високими обсягами продажів та високою якістю продукції.

Характеристика сильних та слабких сторін підприємство показала, що сильними сторонами підприємства є фінанси, збут, управління, а слабкими - маркетинг та персонал. Саме тому для підвищення рівня інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» в якості бізнес-пропозиції обрано впровадження ефективної маркетингової кампанії.

В умовах війни підприємству доцільно покращити ринкову стратегію та впровадити наступні заходи.

- 1.Зосередження на цифровому обслуговуванні покупців.
2. Впровадження ефективної рекламної кампанії.
3. Раціоналізація витрат, їх економія.
4. Збільшення ефективності використання власного капіталу.
5. Впровадження системи управління взаємовідносинами зі споживачами
6. Інвестиції в технології.

З метою підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ» запропоновано вдосконалювати маркетингову діяльність, зокрема, проводити

ефективну рекламну компанію засобами інтернет-реклами та зовнішньої реклами. За оцінкою аналітиків ринку ефект від впроваджених заходів збільшиться в 2024 р. на 5%, в 2025 р. на 4% та 3% в 2026 р. Економічний ефект від маркетингових заходів в 2024 склав 2 375 895.6 тис.грн, а розрахована рентабельність реклами склала 35.6%, що свідчить про доцільність реалізації даної бізнес-пропозиції з метою підвищення рівня інвестиційної привабливості ТОВ «АТБ-МАРКЕТ». Крім цього, проведення рекламної кампанії дозволить підприємству підвищити впізнаваність, посилювати конкурентні позиції, збільшувати доходи, частку на ринку, підвищувати лояльність клієнтів та покращувати імідж.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Активізація інвестиційного процесу в Україні : колективна монографія / Т.В. Майорова та ін. ; за ред. М.І. Диби. Київ : КНЕУ, 2012. 472 с.
2. Бланк І.О. Управління інвестиціями підприємства. Київ : Ніка-Центр, 2003. С. 83–93.
3. Боровик М. В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 – Менеджмент; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 65 с.
4. Будяєв М.О. Startup: інструмент підвищення інвестиційної привабливості підприємства. Стратегія підприємства: Підприємницький контекст. Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції. К.:КНЕУ.2017 С. 30-32.
5. Будяєв М.О. Підвищення інвестиційної привабливості підприємства в розрізі соціального підприємництва. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку. Зб. матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. К.: КНЕУ. 2017. URL: <https://plus.google.com/u/0/b/101507334527510921269/101507334527510921269>. (Дата звернення: 27.09.2023).
6. Бурковець О.С. Підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 27.05.06. Луганськ, 2006. 20 с.
7. Брюховецька Н. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства: визначення недоліків деяких існуючих методик / Н.Ю. Брюховецька, О.В. Хасанова // Економіка промисловості. – 2009. – №1. – С. 110-117.
8. Горлачук В.В., Черненко А.С., Раку О.О. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства / наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Серія : економіка. 2016. т. 285, вип. 273. с. 57-63.

9. Гунько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств. Фінансовий простір. 2013. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2013_1_18. (Дата звернення: 27.09.2023).

10. Дзеніс В.О., Дзеніс О.О., Шестакова О.А. Міжнародна інвестиційна привабливість підприємства. *Світове господарство і міжнародні економічні відносини*. 2017. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/6.pdf. (Дата звернення: 27.09.2023).

11. Диба М.І. Суть та види фінансових ризиків у системі ризик-менеджменту підприємства. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2008. № 635 : *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*. С. 22–28.

12. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посібник / Дука А. П. – 2-е вид. / А. П. Дука. – К. : Каравела, 2008. – 432 с.

13. Загородній А.Г., Вознюк Г.А., Партин Г.О. Інвестиційний словник : навчальний посібник. Львів : Бескид Біт, 2005. 512 с.

14. Ішук О.С. Моделі інтегрального оцінювання результатів фінансово-господарської діяльності промислових підприємств регіону. *Регіональна економіка*. 2008. № 2. С. 25–33.

15. Іванов О. Знищено, відновлено, відкрито. Як змінилася мережа АТБ з початку війни та що планує на 2024 рік — гендиректор. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/consmarket/atb-yak-zminilasya-naybilsha-merezha-supermarketiv-ukrajini-z-pochatku-viyni-interv-yu-gendirektora-50382273.html> (Дата звернення: 12.04.2024).

16. Коренюк П. Концептуальні підходи та методи визначення інвестиційної привабливості національної економіки. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2018. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2018_2_10. (Дата звернення: 27.09.2023).

17. Коюда О.П. Інвестиційна привабливість підприємства в умовах трансформації економіки : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.01. Харків, 2003. 20 с.

18. Крамаренко К.М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення. Причорноморські економічні студії. 2016. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_10_22. (Дата звернення: 29.09.2023).

19. Кривов'язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер.: Економічні науки. 2018. Вип. 31. С. 83-90.

20. Кузьменко О., Калініченко О. Інвестиційна привабливість малого інноваційного бізнесу. М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». Електрон. текстові дані. Київ : КНЕУ, 2016. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/31118>. (Дата звернення: 27.09.2023).

21. Корпорація «АТБ» URL: <https://www.atb.ua> дата звернення (19.04.2024).

22. Кобилецький В. Р., Період окупності активів / В. Р. Кобилецький // Онлайн-журнал «RAU UA» [Електронний ресурс] – URL: <https://analizua.com/slovnik-ekonomichnikh-terminiv> (дата звернення: 19.04.2024)

23. Мізіна О.В. Вдосконалення методики оцінки використання та відтворення майна на підприємстві. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2403>. (Дата звернення: 29.09.2023).

24. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро- і мікроекономічний аспекти. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. 2009. № 4(50). С. 120-127.

25. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації від 26.01.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/z0121-01#o52>. (Дата звернення: 29.09.2023).

26. Про затвердження Методики інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій від 23.02.1998. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98#Text>. (Дата звернення: 17.11.2023).

27. Рзаєв Г.І. Вакулова В.О. Методичні підходи оцінки інвестиційної

привабливості підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. *Економічні науки*. 2016. № 1. С. 141-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2016_1_25 3. (Дата звернення: 29.09.2023).

28. Сазонець І.Л., Федорова В.А. Інвестування: міжнародний аспект : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 272 с.

29. Ситник О.В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 23. С. 127–130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_23_27 (Дата звернення: 28.09.2023).

30. Соболева Г.Г. Сутність управління інвестиційною привабливістю підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. URL: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/17_2018/62.pdf. (Дата звернення: 29.09.2023).

31. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій : навч. посіб. / Н. О. Татаренко. К. : КНЕУ, 2020. 160 с.

32. Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку суб'єктів національного господарства : монографія / Л.М. Савчук та ін. Дніпро : Журфонд, 2019. 420 с.

33. Товстенюк О. В. Інвестиційна привабливість як об'єкт діагностики. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». 2012. № 727. С. 381-386.

34. Топ-15 найприбутковіших торгових мереж України за версією Forbes. Онлайн-журнал «Financial Analysis online» [Електронний ресурс] – URL:<https://rau.ua/novyni/top-15-torgovyh-merezh-forbes/> (Дата звернення: 12.04.2024).

35. Фльорко, В. А. Ризик неточної оцінки інвестиційної привабливості підприємства/ В. А. Фльорко // Економіка промисловості. – 2011. – No 1. – С. 107-119.

36. Харченко Т.Б. Забезпечення конкурентоспроможності підприємств як

засіб ринкового реформування економіки / Т. Б. Харченко //Актуальні питання економіки. – 2018. № 2. С. 70–75.

37. Храбатин О.І., Яворська Л.В. Маркетинг: Навчальний посібник. / За наук. ред. О. А. Тимчик. – Київ : Видавництво, 2019. 284 с.

38. Шацька З.Я. Особливості формування стратегії створення конкурентних переваг підприємства / З.Я. Шацька, О.В. Короб // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». – 2015. – № 9. – С. 175–179.

39. Шпортько Г. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості промислового підприємства. Ефективна економіка. 2014. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_11_71. (Дата звернення: 29.09.2023).

40. Юхимчук С., Супрун С. Матрична модель оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Фінанси України. 2003. № 1. С. 3 - 12.

41. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади : монографія. Харків : ІНЖЕК, 2003. 488 с.

42. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Гроші, фінанси і кредит. 2018. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf. (Дата звернення: 29.09.2023).

43. Aleskerova Y., Fedoryshyna L. Analysis of investment activities of enterprises of ukraine URL: http://dx.doi.org/10.30525/978-9934-571-28-2_1(Дата звернення: 12.04.2024).

44. Binda J., Prokopenko M., Ramskyi A., Shuplat O., Halan L., Mykhaylenko D. Assessment of investment attractiveness of industrial enterprises. International Journal of Management, vol. 11, iss. 2, February 2020, pp. 27–35

45. Clarity Project «ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АТБ-МАРКЕТ"» [Електронний ресурс] – URL: <https://clarity-project.info/edr/30487219> (Дата звернення: 12.04.2024).

46. Goncharuk A.G., Karavan S. The Investment Attractiveness Evaluation: Methods and Measurement Features. Polish Journal of Management Studies. 2013 Vol.7. P. 160-166.

47. Krupka Y. D., Bachinskiy V. Estimation of investment attractiveness for enterprises in Ukraine. The Małopolska School of Economics in Tarnów Research Papers Collection, vol. 25, iss. 2, December 2014. P. 117-125.

48. Meyer K. E. Investment strategies in emerging markets. – UK: Edward Elgar Publishing Ltd, 2004

49. Ruda O. Investment attractiveness of the enterprise: content, factors of influence and directions of improvement URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-193-0-8> (Дата звернення: 29.09.2023)

50. Steblyuk N. F., Oparenko V. V. The matrix model for assessing the investment attractiveness of industrial enterprises/ Visnyk ekonomichoi nauky Ukrainy. 2019. 2 (37) pp. 176-178.

ДОДАТКИ

Додаток А

Фінансова звітність за 2023 рік

2023 рік	2022 рік	2021 рік	2020 рік
----------	----------	----------	----------

Дата звіту	2024-02-27
Період	2023 рік, 12 міс
Бухгалтер	БОБРОВ ОЛЕКСІЙ СТАНІСЛАВОВИЧ
КАТОТТГ	UA12020010010639502
Кількість працівників	44094

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	101 948.00	57 676.00
первісна вартість	1001	313 033.00	285 827.00
накопичена амортизація	1002	211 085.00	228 151.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 755 082.00	1 780 720.00
Основні засоби	1010	20 763 561.00	22 384 988.00
первісна вартість	1011	40 243 974.00	45 638 804.00
знос	1012	19 480 413.00	23 253 816.00
Інвестиційна нерухомість	1015	203 790.00	195 327.00

первісна вартість	1016	597 248.00	597 247.00
знос	1017	393 458.00	401 920.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	60.00	60.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 247.00	2 485.00
Відстрочені податкові активи	1045	273 884.00	234 035.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	23 101 572.00	24 655 291.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	8 615 062.00	8 370 136.00
Виробничі запаси	1101	120 060.00	116 723.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	8 495 002.00	8 253 413.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 836.00	1 705.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	460 855.00	419 864.00
з бюджетом	1135	73 338.00	160 290.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	369 331.00	355 841.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	35 109.00	9 343.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	8 423 611.00	13 515 622.00
Готівка	1166	377 030.00	393 483.00
Рахунки в банках	1167	8 046 581.00	13 122 139.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	

інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	17 979 142.00	22 832 801.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	19 550.00
Баланс	1300	41 080 714.00	47 507 642.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 930.00	9 930.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 970 321.00	4 536 068.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	4 980 251.00	4 545 998.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	8 859 351.00	8 672 402.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	8 859 351.00	8 672 402.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	

Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	1 983 346.00	2 865 394.00
товари, роботи, послуги	1615	13 220 201.00	18 232 758.00
розрахунками з бюджетом	1620	681 239.00	474 805.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	84 066.00
розрахунками зі страхування	1625	93 539.00	148 652.00
розрахунками з оплати праці	1630	452 264.00	627 523.00
за одержаними авансами	1635	41 006.00	116 815.00
за розрахунками з учасниками	1640	5 481 022.00	1 242 029.00
із внутрішніх розрахунків	1645	2 249.00	4 363.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	760 040.00	1 292 167.00
Доходи майбутніх періодів	1665	15.00	15.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	4 526 191.00	9 284 721.00
Усього за розділом III	1695	27 241 112.00	34 289 242.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	41 080 714.00	47 507 642.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	181 089 665.00	148 332 869.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестрахування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	133 239 847.00	110 721 024.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	47 849 818.00	37 611 845.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	1 125 896.00	1 196 654.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00

Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	23 972 873.00	11 026 796.00
Витрати на збут	2150	22 993 202.00	22 040 993.00
Інші операційні витрати	2180	1 386 650.00	1 115 154.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	622 989.00	4 625 556.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	914 341.00	409 851.00
Інші доходи	2240		6.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	1 708 397.00	1 648 708.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	20 021.00	29 941.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290		3 356 764.00
збиток	2295	191 088.00	
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-243 165.00	-829 120.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350		2 527 644.00
збиток	2355	434 253.00	

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	-434 253.00	2 527 644.00

Елементи операційних витрат			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	291 028.00	274 256.00
Витрати на оплату праці	2505	29 231 586.00	16 017 786.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 926 107.00	1 791 658.00
Амортизація	2515	4 134 481.00	3 162 392.00
Інші операційні витрати	2520	14 477 920.00	14 615 500.00
Разом	2550	50 061 122.00	35 861 592.00

Розрахунок показників прибутковості акцій			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	218 674 985.00	179 597 552.00
Повернення податків і зборів	3005	1 036.00	20 923.00
у тому числі податку на додану вартість	3006	265.00	7.00
Цільового фінансування	3010	128 250.00	145 374.00
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 327 152.00	750 610.00
Надходження від повернення авансів	3020		55 280.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	20 411.00	589.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	120 872.00	109 240.00
Надходження від операційної оренди	3040	302 460.00	215 233.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	1 829.00	867.00
Надходження від страхових премій	3050		0.00
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		0.00
Інші надходження	3095	82 953.00	70 954.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	161 096 085.00	140 948 723.00

Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	161 096 085.00	140 948 723.00
Праці	3105	23 216 214.00	13 046 289.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	1 920 712.00	1 890 730.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	17 534 852.00	13 753 491.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	103 227.00	1 574 155.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	7 378 052.00	5 335 852.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	10 053 573.00	6 843 484.00
Витрачання на оплату авансів	3135	4 402 054.00	4 919 356.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	841.00	203.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		0.00
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		0.00
Інші витрачання	3190	1 163 014.00	312 157.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	11 326 176.00	6 095 673.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		0.00
необоротних активів	3205	9 978.00	14 656.00
Надходження від отриманих: відсотків	3215	893 816.00	383 660.00
дивідендів	3220		0.00
Надходження від деривативів	3225		0.00
Надходження від погашення позик	3230	27 515.00	1 819 547.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		0.00
Інші надходження	3250		0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		0.00
необоротних активів	3260	2 333 988.00	2 168 496.00
Виплати за деривативами	3270		0.00
Витрачання на надання позик	3275	2 026.00	805 364.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		0.00
Інші платежі	3290		0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-1 404 705.00	-755 997.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300		0.00
Отримання позик	3305	8 720 313.00	2 212 764.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		0.00
Інші надходження	3340		0.00
Витрачання на: Викип власних акцій	3345		0.00
Погашення позик	3350	1 636 043.00	632 764.00
Сплату дивідендів	3355	4 238 994.00	2 129 299.00
Витрачання на сплату відсотків	3360	1 708 329.00	1 648 533.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	5 966 406.00	1 126 436.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390		0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-4 829 459.00	-3 324 268.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	5 092 012.00	2 015 408.00
Залишок коштів на початок року	3405	8 423 611.00	6 407 400.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-1.00	803.00
Залишок коштів на кінець року	3415	13 515 622.00	8 423 611.00

Фінансова звітність за 2022 рік

2023 рік 2022 рік 2021 рік 2020 рік

Дата звіту	2023-02-28
Період	2022 рік, 12 міс
КАТОТТГ	UA12020010010639502
Кількість працівників	48872

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	86 689.00	101 948.00
первісна вартість	1001	357 915.00	313 033.00
накопичена амортизація	1002	271 226.00	211 085.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 782 972.00	1 755 082.00
Основні засоби	1010	23 895 667.00	20 763 561.00
первісна вартість	1011	39 237 613.00	40 243 974.00
знос	1012	15 341 946.00	19 480 413.00
Інвестиційна нерухомість	1015	586 227.00	554 752.00
первісна вартість	1016	600 421.00	597 248.00
знос	1017	14 194.00	42 496.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	60.00	60.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	3 705.00	3 247.00
Відстрочені податкові активи	1045	90 903.00	212 088.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	26 446 223.00	23 390 738.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	7 771 596.00	8 625 581.00
Виробничі запаси	1101	98 930.00	130 579.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	7 672 665.00	8 495 002.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 477.00	1 836.00

Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	213 226.00	460 855.00
з бюджетом	1135	60 896.00	73 339.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	451 286.00	369 331.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 043 345.00	35 109.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 407 400.00	8 423 611.00
Готівка	1166	366 310.00	377 030.00
Рахунки в банках	1167	6 041 090.00	8 046 581.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	15 949 226.00	17 989 662.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	42 395 449.00	41 380 400.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 930.00	9 930.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	4 520 877.00	5 254 012.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	4 530 807.00	5 263 942.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	9 875 245.00	8 859 351.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	

Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	9 875 245.00	8 859 351.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 812 036.00	1 983 346.00
товари, роботи, послуги	1615	16 637 705.00	13 220 202.00
розрахунками з бюджетом	1620	1 077 782.00	697 233.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	546 077.00	
розрахунками зі страхування	1625	144 542.00	93 539.00
розрахунками з оплати праці	1630	626 140.00	452 264.00
за одержаними авансами	1635	55 468.00	41 006.00
за розрахунками з учасниками	1640	5 639 313.00	5 481 022.00
із внутрішніх розрахунків	1645	339.00	2 249.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	426 475.00	760 040.00
Доходи майбутніх періодів	1665	15.00	15.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	569 582.00	4 526 191.00
Усього за розділом III	1695	27 989 397.00	27 257 107.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	42 395 449.00	41 380 400.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	148 332 869.00	148 745 255.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестрахування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	108 509 265.00	110 486 259.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	39 823 604.00	38 258 996.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	1 196 654.00	1 330 685.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	12 174 784.00	4 815 775.00
Витрати на збут	2150	20 118 932.00	22 451 209.00
Інші операційні витрати	2180	2 937 130.00	416 027.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5 789 412.00	11 906 670.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	409 851.00	216 069.00
Інші доходи	2240	6.00	14.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	1 648 708.00	1 953 681.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	840 813.00	12 385.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3 709 748.00	10 156 687.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-898 366.00	-1 827 799.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2 811 382.00	8 328 888.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 811 382.00	8 328 888.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	274 256.00	662 508.00
Витрати на оплату праці	2505	16 017 786.00	11 288 548.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 791 658.00	2 137 538.00
Амортизація	2515	3 162 392.00	4 302 609.00
Інші операційні витрати	2520	16 474 275.00	11 257 874.00
Разом	2550	37 720 367.00	29 649 077.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	179 610 899.00	202 796 282.00
Повернення податків і зборів	3005	20 923.00	196.00
у тому числі податку на додану вартість	3006	7.00	49.00
Цільового фінансування	3010	145 271.00	165 198.00
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	750 610.00	1 412 627.00
Надходження від повернення авансів	3020	55 280.00	9 869.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	589.00	379.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	109 240.00	140 854.00
Надходження від операційної оренди	3040	215 233.00	263 648.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	867.00	3 376.00
Надходження від страхових премій	3050		0.00
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		0.00
Інші надходження	3095	57 608.00	111 431.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	140 925 226.00	141 255 846.00
Праці	3105	13 046 289.00	9 144 938.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	1 890 730.00	2 136 625.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	13 753 491.00	12 631 034.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	1 574 155.00	1 635 338.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	5 335 852.00	4 318 733.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	6 843 484.00	6 676 963.00
Витрачання на оплату авансів	3135	4 919 356.00	3 201 750.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	203.00	0.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		0.00
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		0.00
Інші витрачання	3190	337 522.00	19 375 598.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	6 093 703.00	17 158 069.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		0.00
необоротних активів	3205	14 656.00	4 774.00
Надходження від отриманих: відсотків	3215	383 660.00	204 867.00
дивідендів	3220		0.00
Надходження від деривативів	3225		0.00
Надходження від погашення позик	3230	1 819 547.00	3 024 014.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		0.00
Інші надходження	3250		0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		0.00
необоротних активів	3260	1 880 998.00	6 692 869.00
Виплати за деривативами	3270		0.00
Витрачання на надання позик	3275	805 364.00	0.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		0.00
Інші платежі	3290		0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-468 499.00	-3 459 214.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300		0.00
Отримання позик	3305	2 212 764.00	10 000.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		0.00
Інші надходження	3340		0.00
Витрачання на: Викип власних акцій	3345		0.00
Погашення позик	3350	632 764.00	0.00
Сплату дивідендів	3355	2 129 299.00	4 652 409.00
Витрачання на сплату відсотків	3360	1 648 533.00	1 951 535.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	1 411 964.00	4 207 652.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390		0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-3 609 796.00	-10 801 596.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	2 015 408.00	2 897 259.00
Залишок коштів на початок року	3405	6 407 400.00	3 506 283.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	803.00	3 858.00
Залишок коштів на кінець року	3415	8 423 611.00	6 407 400.00

Фінансова звітність за 2021 рік

2023 рік	2022 рік	2021 рік	2020 рік
----------	----------	----------	----------

Дата звіту	2022-02-23
Період	2021 рік, 12 міс
КАТОТТГ	UA12020010010639502
Кількість працівників	60782

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	81 573.00	86 689.00
первісна вартість	1001	392 195.00	357 915.00
накопичена амортизація	1002	310 622.00	271 226.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 307 660.00	1 782 972.00
Основні засоби	1010	18 601 181.00	23 895 667.00
первісна вартість	1011	29 875 858.00	39 237 613.00
знос	1012	11 274 677.00	15 341 946.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	586 227.00
первісна вартість	1016	0.00	600 421.00
знос	1017	0.00	14 194.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	586 227.00
первісна вартість	1016	0.00	600 421.00
знос	1017	0.00	14 194.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	60.00	60.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	3 705.00
Відстрочені податкові активи	1045	72 971.00	90 903.00
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	21 063 445.00	26 446 223.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	6 423 708.00	7 771 596.00
Виробничі запаси	1101	96 394.00	98 930.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	
Готова продукція	1103	0.00	
Товари	1104	6 327 314.00	7 672 665.00

Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 192.00	1 477.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	183 950.00	213 226.00
з бюджетом	1135	87 344.00	60 896.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	319 747.00	451 286.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4 066 482.00	1 043 345.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Г роші та їх еквіваленти	1165	3 506 283.00	6 407 400.00
Готівка	1166	361 233.00	366 310.00
Рахунки в банках	1167	3 145 050.00	6 041 090.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	0.00	
Усього за розділом II	1195	14 588 706.00	15 949 226.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	35 652 151.00	42 395 449.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 930.00	9 930.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	0.00	
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	0.00	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 891 989.00	4 520 877.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	1 901 919.00	4 530 807.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	

Інші довгострокові зобов'язання	1515	9 966 470.00	9 875 245.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	9 966 470.00	9 875 245.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 418 069.00	2 812 036.00
товари, роботи, послуги	1615	13 357 721.00	16 637 705.00
розрахунками з бюджетом	1620	761 213.00	1 077 782.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	335 744.00	546 077.00
розрахунками зі страхування	1625	117 805.00	144 542.00
розрахунками з оплати праці	1630	509 268.00	626 140.00
за одержаними авансами	1635	50 895.00	55 468.00
за розрахунками з учасниками	1640	4 885 844.00	5 639 313.00
із внутрішніх розрахунків	1645	310.00	339.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	357 141.00	426 475.00
Доходи майбутніх періодів	1665	15.00	15.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	1 325 481.00	569 582.00
Усього за розділом III	1695	23 783 762.00	27 989 397.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	35 652 151.00	42 395 449.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	148 745 255.00	123 864 393.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00

Премії, передані у перестраховування	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	110 486 259.00	92 747 990.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	38 258 996.00	31 116 403.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	1 330 685.00	836 833.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	4 815 775.00	4 325 613.00
Витрати на збут	2150	22 451 209.00	18 968 340.00
Інші операційні витрати	2180	416 027.00	484 528.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	11 906 670.00	8 174 755.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220	216 069.00	135 000.00
Інші доходи	2240	14.00	106.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250	1 953 681.00	1 269 616.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	12 385.00	8 035.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	10 156 687.00	7 032 210.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 827 799.00	-1 263 544.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	8 328 888.00	5 768 666.00

Сукупний дохід			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8 328 888.00	5 768 666.00

Елементи операційних витрат			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	662 508.00	547 735.00
Витрати на оплату праці	2505	11 288 548.00	9 681 090.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 137 538.00	1 766 165.00
Амортизація	2515	4 302 609.00	3 943 569.00
Інші операційні витрати	2520	11 257 874.00	9 117 573.00
Разом	2550	29 649 077.00	25 056 132.00

Розрахунок показників прибутковості акцій			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	202 796 282.00	152 675 636.00
Повернення податків і зборів	3005	196.00	82.00
у тому числі податку на додану вартість	3006	49.00	82.00
Цільового фінансування	3010	165 198.00	117 754.00
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 412 627.00	1 229 548.00
Надходження від повернення авансів	3020	9 869.00	11 347.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	379.00	144.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	140 854.00	75 735.00
Надходження від операційної оренди	3040	263 648.00	7 445.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	3 376.00	587.00
Надходження від страхових премій	3050		0.00

Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		0.00
Інші надходження	3095	111 431.00	106 978.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	141 255 846.00	119 750 659.00
Праці	3105	9 144 938.00	7 843 934.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	2 136 625.00	1 774 679.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	12 631 034.00	10 364 972.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	1 635 338.00	1 269 124.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	4 318 733.00	3 597 885.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	6 676 963.00	5 497 963.00
Витрачання на оплату авансів	3135	3 201 750.00	2 462 771.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		0.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145		0.00
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		0.00
Інші витрачання	3190	19 375 598.00	208 909.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	17 158 069.00	11 819 332.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		0.00
необоротних активів	3205	4 774.00	12 537.00
Надходження від отриманих: відсотків	3215	204 867.00	137 613.00
дивідендів	3220		0.00
Надходження від деривативів	3225		0.00
Надходження від погашення позик	3230	3 024 014.00	2 246 351.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		0.00
Інші надходження	3250		0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		0.00
необоротних активів	3260	6 692 869.00	6 462 042.00
Виплати за деривативами	3270		0.00
Витрачання на надання позик	3275		0.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		20.00
Інші платежі	3290		0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-3 459 214.00	-4 065 561.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300		0.00
Отримання позик	3305	10 000.00	70 000.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		0.00
Інші надходження	3340		0.00
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345		0.00
Погашення позик	3350		0.00
Сплату дивідендів	3355	4 652 409.00	3 653 727.00
Витрачання на сплату відсотків	3360	1 951 535.00	1 269 616.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	4 207 652.00	2 993 672.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390		0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-10 801 596.00	-7 847 015.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	2 897 259.00	-93 244.00
Залишок коштів на початок року	3405	3 506 283.00	3 599 527.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	3 858.00	0.00
Залишок коштів на кінець року	3415	6 407 400.00	3 506 283.00

Фінансова звітність за 2020 рік

2023 рік

2022 рік

2021 рік

2020 рік

Дата звіту 2021-02-26

Період 2020 рік, 12 міс

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	79 209.00	81 573.00
первісна вартість	1001	320 094.00	392 195.00
накопичена амортизація	1002	240 885.00	310 622.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	792 110.00	2 307 660.00
Основні засоби	1010	7 490 058.00	18 601 181.00
первісна вартість	1011	15 020 957.00	29 875 858.00
знос	1012	7 530 899.00	11 274 677.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	0.00
первісна вартість	1016	0.00	0.00
знос	1017	0.00	0.00
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	0.00
первісна вартість	1021	0.00	0.00
накопичена амортизація	1022	0.00	0.00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	0.00
інші фінансові інвестиції	1035	60.00	60.00
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	0.00
Відстрочені податкові активи	1045	65 819.00	72 971.00
Гудвіл	1050	0.00	0.00
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	0.00
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	0.00
Інші необоротні активи	1090	0.00	0.00
Усього за розділом I	1095	8 427 256.00	21 063 445.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	5 011 855.00	6 423 708.00
Виробничі запаси	1101	69 378.00	96 394.00
Незавершене виробництво	1102	0.00	0.00
Готова продукція	1103	0.00	0.00
Товари	1104	4 942 477.00	6 327 314.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	0.00
Депозити перестрахування	1115	0.00	0.00
Векселі одержані	1120	0.00	0.00
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	793.00	1 192.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	170 414.00	183 950.00
з бюджетом	1135	61 179.00	87 344.00

у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	0.00
з нарахованих доходів	1140	282 142.00	319 747.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	0.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	6 311 250.00	4 066 482.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 599 527.00	3 506 283.00
Готівка	1166	339 846.00	361 233.00
Рахунки в банках	1167	3 259 681.00	3 145 050.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0.00	0.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	0.00
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	0.00
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	0.00
резервах незароблених премій	1183	0.00	0.00
інших страхових резервах	1184	0.00	0.00
Інші оборотні активи	1190	0.00	0.00
Усього за розділом II	1195	15 437 160.00	14 588 706.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	0.00
Баланс	1300	23 864 416.00	35 652 151.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	9 930.00	9 930.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	0.00
Капітал у дооцінках	1405	0.00	0.00
Додатковий капітал	1410	0.00	0.00
Емісійний дохід	1411	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	0.00
Резервний капітал	1415	0.00	0.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1 723 467.00	1 891 989.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	0.00
Вилучений капітал	1430	0.00	0.00
Інші резерви	1435	0.00	0.00
Усього за розділом I	1495	1 733 397.00	1 901 919.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	0.00
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	0.00
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	0.00
Інші довгострокові зобов'язання	1515	2 496 856.00	9 966 470.00
Довгострокові забезпечення	1520	0.00	0.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0.00	0.00

Цільове фінансування	1525	0.00	0.00
Благодійна допомога	1526	0.00	0.00
Страхові резерви	1530	0.00	0.00
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	0.00
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	0.00
резерв незароблених премій	1533	0.00	0.00
інші страхові резерви	1534	0.00	0.00
Інвестиційні контракти	1535	0.00	0.00
Призовий фонд	1540	0.00	0.00
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	0.00
Усього за розділом II	1595	2 496 856.00	9 966 470.00
Ш. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	0.00
Векселі видані	1605	0.00	0.00
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 284 858.00	2 418 069.00
товари, роботи, послуги	1615	11 702 870.00	13 357 721.00
розрахунками з бюджетом	1620	887 973.00	761 213.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	334 113.00	335 744.00
розрахунками зі страхування	1625	106 931.00	117 805.00
розрахунками з оплати праці	1630	460 031.00	509 268.00
за одержаними авансами	1635	51 160.00	50 895.00
за розрахунками з учасниками	1640	3 228 516.00	4 885 844.00
із внутрішніх розрахунків	1645	84.00	310.00
за страховою діяльністю	1650	0.00	0.00
Поточні забезпечення	1660	305 546.00	357 141.00
Доходи майбутніх періодів	1665	15.00	15.00
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	0.00
Інші поточні зобов'язання	1690	606 179.00	1 325 481.00
Усього за розділом III	1695	19 634 163.00	23 783 762.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	0.00
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	0.00
Баланс	1900	23 864 416.00	35 652 151.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	123 864 393.00	104 910 343.00
Чисті зароблені страхові премії	2010	0.00	0.00
Премії підписані, валова сума	2011	0.00	0.00
Премії, передані у перестрахування	2012	0.00	0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0.00	0.00

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	92 747 990.00	79 560 701.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0.00	0.00
Валовий: прибуток	2090	31 116 403.00	25 349 642.00
збиток	2095	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0.00	0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0.00	0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0.00	0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	836 833.00	850 000.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0.00	0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0.00	0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	0.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	4 325 613.00	3 428 695.00
Витрати на збут	2150	18 968 340.00	16 413 463.00
Інші операційні витрати	2180	484 528.00	255 046.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0.00	0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0.00	0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	8 174 755.00	6 102 438.00
збиток	2195	0.00	0.00
Дохід від участі в капіталі	2200	0.00	0.00
Інші фінансові доходи	2220	135 000.00	721 077.00
Інші доходи	2240	106.00	48.00
Дохід від благодійної допомоги	2241	0.00	0.00
Фінансові витрати	2250	1 269 616.00	1 461 512.00
Втрати від участі в капіталі	2255	0.00	0.00
Інші витрати	2270	8 035.00	3 928.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0.00	0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	7 032 210.00	5 358 123.00
збиток	2295	0.00	0.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 263 544.00	-952 686.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0.00	0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	5 768 666.00	4 405 437.00
збиток	2355	0.00	0.00

Сукупний дохід			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0.00	0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0.00	0.00
Накопичені курсові різниці	2410	0.00	0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0.00	0.00
Інший сукупний дохід	2445	0.00	0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0.00	0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 768 666.00	4 405 437.00
Елементи операційних витрат			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	547 735.00	370 138.00
Витрати на оплату праці	2505	9 681 090.00	8 045 825.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 766 165.00	1 526 141.00
Амортизація	2515	3 943 569.00	469 171.00
Інші операційні витрати	2520	9 117 573.00	11 151 369.00
Разом	2550	25 056 132.00	21 562 644.00
Розрахунок показників прибутковості акцій			
Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Середньорічна кількість простих акцій	2600	0.00	0.00
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0.00	0.00
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.00	0.00
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.00	0.00
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0.00	0.00

Красножон О.М.

*051 Економіка підприємства, 4 курс,
Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана*

*Науковий керівник: доктор філософії з підприємництва, торгівлі та біржової
діяльності; старший викладач кафедри бізнес-економіки та підприємництва
Якушева Н.В.*

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сучасності будь-якому підприємству необхідно бути конкурентоспроможним, постійно розвиватись і забезпечувати економічне зростання. Для цього необхідно постійно вдосконалювати продукцію та впроваджувати інновації, що є ключовим орієнтиром розвитку сучасної економічної системи. Через обмежені власні ресурси підприємствам необхідно залучати зовнішні джерела фінансування їхньої діяльності, саме тому інвестиційна привабливість є критично важливою для підприємства.

Завданням дослідження є розкриття ключових факторів впливу на інвестиційну привабливість підприємства та їх узагальнення.

Проблемами управління інвестиційною діяльністю та підвищенням рівня інвестиційної привабливості підприємств займалися багато як закордонних, так і українських учених. Насамперед таких як Бурковець О. С., [1] Фльорко, В. А., [2] Коюда О.П., [3] Дука А. П., [4] Пилитяк А. В., [5] та інші.

Інвестиційна привабливість - це багатостороннє поняття, яке надається підприємству, яке містить в собі набір позитивних значень економічної, соціальної та фінансової діяльності, що своєю чергою робить його цікавим для залучення активів.

Інвестиційна привабливість підприємства визначається через оцінку фінансово-економічних показників, становище на ринку та потенційні результати інвестиційної діяльності, які вона може призвести [6].

Для успішного залучення інвестицій важливо створити таку інвестиційну привабливість підприємства, яка б забезпечила збереження наявного обсягу інвестицій і одночасно створила умови для ефективного використання цих інвестицій, з метою максимізації економічної та соціальної вигоди від їх реалізації.

Інвестиційні ресурси можна поділити на внутрішні та зовнішні. Внутрішні інвестиційні ресурси відображають частку власних коштів підприємства, яку можна використовувати для фінансування інвестиційних проєктів. Зовнішні інвестиційні ресурси, зі свого боку, являють собою частину капіталу, яку підприємство залучає зовнішніми джерелами для фінансування своїх інвестиційних ініціатив [7].

Інвестиційна привабливість може бути сформована на різних рівнях економіки, включаючи мікро-, мезо- та макроекономічні рівні. Інвестори зазвичай ретельно аналізують всі ці аспекти перед тим, як вирішити, чи вкладати свої кошти в певний проєкт чи підприємство. На рис. 1.1 показано фактори, що впливають на інвестиційну привабливість на кожному з цих рівнів:

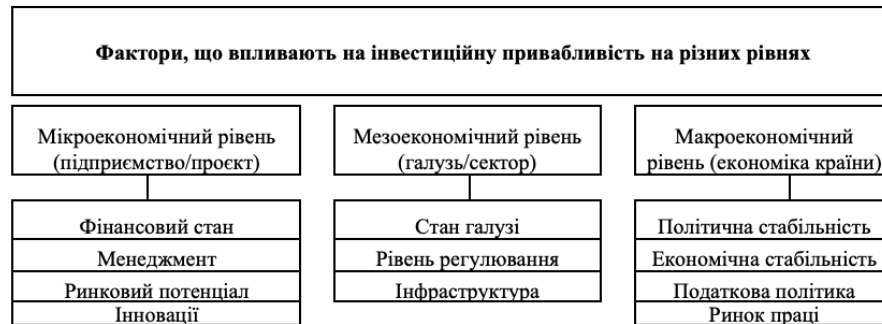

Рис. 1.1 – Фактори, що впливають на інвестиційну привабливість на різних рівнях
Джерело: створено на основі [8].

На сьогодні існує система параметрів, яка дозволяє визначити фінансовий стан компанії і оцінити її інвестиційну привабливість. Одночасно проводиться аналіз фінансових звітів компанії та конфіденційної інформації, а також враховуються макро- та мікроекономічні фактори для оцінки інвестиційної привабливості.

Комплексний аналіз надає можливість потенційним інвесторам ідентифікувати підприємства, які мають значний потенціал для подальшого росту в середньо- та довгостроковій перспективі і дозволяє інвесторам отримати запланований прибуток в умовах реальних ризиків. Тому кожне підприємство, розглядаємо як об'єкт інвестиційного ринку, має свої власні характеристики. Інвестиційна привабливість також залежить від рівня привабливості вищої системи, в яку воно впирається.

Отже, сучасні економічні умови надихають компанії на посилення своєї позиції на корпоративному ринковому середовищі. Щоб бути конкурентоспроможними, підприємства повинні покращити свій процес інвестування. Інвестори відповідно проводять докладний аналіз цих аспектів, щоб прийняти рішення щодо вкладення коштів у конкретне підприємство.

Література

1. Бурковець О.С. Підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук : 27.05.06. Луганськ, 2006. 20 с.
2. Фльорко, В. А. Ризик неточної оцінки інвестиційної привабливості підприємства/ В. А. Фльорко // Економіка промисловості. – 2011. – № 1. – С. 107-119.
3. Коюда О.П. Інвестиційна привабливість підприємства в умовах трансформації економіки : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.06.01. Харків, 2003. 20 с.
4. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування : навч. посібник / Дука А. П. – 2-е вид. / А. П. Дука. – К. : Каравела, 2008. – 432 с.
5. Пилитяк А. Инвестиционная привлекательность регионов Украины: социально- демографический аспект / А. Пилитяк // Экономика Украины. – 2004. – № 8. – С. 82–85
6. Бланк І.О. Управління інвестиціями підприємства. Київ : Ніка-Центр, 2003. С. 83–93.
7. Будяєв М.О. Підвищення інвестиційної привабливості підприємства в

розрізі соціального підприємництва. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку. Зб. матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. К.: КНЕУ. 2017. URL: <https://plus.google.com/u/0/b/101507334527510921269/101507334527510921269>. (Дата звернення: 27.09.2023).

8. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро- і мікроекономічний аспекти. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. 2009. № 4(50). С. 120-127.

О.М. Красножон

051 Економіка підприємства, 4 курс, Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

Науковий керівник: доктор філософії з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; старший викладач кафедри бізнес-економіки та підприємництва

Н.В. Якушева

Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Інвестиції є життєво важливим чинником для розвитку та конкурентоспроможності підприємств у сучасному світі. Для того, щоб залучати інвестиції та забезпечувати стале економічне зростання, підприємствам потрібно активно працювати над підвищенням своєї інвестиційної привабливості. Цей процес передбачає комплексний підхід та ретельне планування.

Метою дослідження є аналіз теоретичних та методологічних аспектів підвищення інвестиційної привабливості підприємств.

Сучасні умови функціонування вітчизняних підприємств характеризуються зростаючою конкуренцією, що стимулює пошук нових інноваційних підходів до розвитку бізнесу. Досвід світових лідерів підтверджує, що досягнення стратегічних цілей і створення конкурентних переваг тісно пов'язані з успішним використанням комплексу факторів інвестиційної привабливості. На сьогоднішній день розвиток підприємств України можливий лише за умови підвищення їх привабливості для інвестицій. Однак існуючі методики мають свої особливості і не завжди можуть бути застосовними для всіх підприємств. Тому виникає питання про актуальність дослідження існуючих методів оцінки інвестиційної привабливості конкретного підприємства.

Дослідженню проблеми щодо підвищення інвестиційної привабливості підприємства присвячено праці таких відомих учених, як І. Бланк [1], А. Загородній [2], О. Коюда [3], Г. Соболева [4], Л. Савчук [5], І. Сазонець [6], О. Ситник [7], О. Ястремська [8] та ін. Незважаючи на коло питань, охоплених дослідженням, відзначимо, що деякі питання цього напрямку потребують подальшого дослідження.

Інвестиційна привабливість підприємства - це важливий фактор для успішного залучення інвестицій. Вона визначається низкою факторів, включаючи фінансовий стан, ринковий потенціал, якість управління, ризик та інновації. [1]

Інвестиційна привабливість підприємства - це сукупність характеристик, які роблять його привабливим для інвесторів. Інвестори, приймаючи рішення про вкладення коштів в підприємство, враховують такі фактори, як:

- Фінансовий стан: прибутковість, ліквідність, рентабельність активів.
- Ринковий потенціал: розмір ринку, конкурентна перевага, можливість зростання.
- Якість управління: досвід і кваліфікація менеджерів, стратегія розвитку.
- Ризик: можливі фінансові, ринкові та юридичні ризики.
- Інноваційність: здатність підприємства впроваджувати нові технології. [9]

Існує кілька методів оцінки інвестиційної привабливості підприємства, які можна умовно поділити на:

- Фінансово-економічний метод, який базується на аналізі фінансових показників підприємства.
- Холістичний (цілісний) метод, що передбачає комплексний аналіз всіх аспектів діяльності підприємства, включаючи фінансовий стан, ринковий потенціал, якість управління, ризик та інновації.

Найбільш поширеним методом оцінки інвестиційної привабливості підприємства є фінансово-економічний метод. Він базується на розрахунку таких показників, як ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, прибутковість та ділова активність.

Інтегральний показник інвестиційної привабливості підприємства є одним з найпоширеніших методів фінансово-економічного аналізу. Він розраховується на основі узагальнюючих показників стану власності, фінансової стійкості, ліквідності, рентабельності та ділової активності.

Холістичний метод оцінки інвестиційної привабливості підприємства дозволяє більш комплексно оцінити його привабливість для інвесторів. Він базується на експертних оцінках, а також на аналізі таких факторів, як ринковий потенціал, якість управління, ризик та інновації. [10]

Вибір методу оцінки інвестиційної привабливості підприємства залежить від цілей інвестора та доступної інформації.

Інвестиційна діяльність підприємства передбачає ряд етапів, таких як аналіз інвестиційних можливостей, вибір інвестиційного об'єкта, оцінка фінансової привабливості, підготовка бізнес-плану, фінансування інвестицій, реалізація інвестицій, моніторинг і управління ризиками, оцінка результатів. [6]

Для підвищення інвестиційної привабливості підприємства необхідно дотримуватися таких принципів:

- Формування фінансових умов і можливостей для інвестування.
- Забезпечення єдності інтересів всіх учасників процесу інвестування.
- Нормативне регулювання процесів інвестування.
- Проведення обов'язкового конкурсного відбору інвестиційних програм і проектів.
- Активне залучення як вітчизняних, так і іноземних інвесторів.
- Раціональне сполучення фінансових, інвестиційних, інноваційних, природно-екологічних і економічних умов і факторів.
- Досягнення позитивного економічного та фінансового результатів.

Для залучення іноземних інвестицій необхідно удосконалити інвестиційну політику держави, створити дієвий механізм залучення іноземного капіталу та забезпечити соціально-економічну стійкість та платоспроможність підприємства. Інвестиційна політика держави повинна бути направлена на залучення іноземних інвестицій шляхом врахування інтересів, як іноземних так і вітчизняних інвесторів. [6]

Механізм залучення іноземного капіталу для підприємств повинен включати такі важелі:

- Створення сприятливого інвестиційного клімату.

- Забезпечення захисту прав іноземних інвесторів.
- Надання податкових пільг та інших стимулів для іноземних інвесторів. [11]

З метою підвищення інвестиційної привабливості підприємств необхідно забезпечити механізми впровадження технологій та захисту прав на їх використання, сприяти комерційному використанню результатів інноваційної діяльності, заохочувати розвиток інноваційних ідей та впровадження їх у виробничий процес, створити електронну інноваційну біржу, допомога компаніям інноваційного сектору в підготовці інвестиційних планів та інвестиційних проектів.

Отже, інвестиційна привабливість підприємства є важливим фактором для успішного залучення інвестицій. Підприємствам необхідно постійно працювати над покращенням своїх фінансових показників, розвитком ринкового потенціалу, підвищенням якості управління, зниженням рівня ризику та впровадженням інновацій для підвищення інвестиційної привабливості.

В свою чергу держава повинна створити сприятливі умови для інвестиційної діяльності, зокрема, забезпечити захист прав інвесторів, надати податкові пільги та інші стимули для інвестицій, а також сприяти розвитку інноваційної інфраструктури.

Література

1. Бланк І.О. Управління інвестиціями підприємства. Київ : Ніка-Центр, 2003. С. 83–93.
2. Загородній А.Г., Вознюк Г.А., Партин Г.О. Інвестиційний словник : навчальний посібник. Львів : Бескид Біт, 2005. 512 с.
3. Коюда О.П. Інвестиційна привабливість підприємства в умовах трансформації економіки : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.06.01. Харків, 2003. 20 с.
4. Соболева Г.Г. Сутність управління інвестиційною привабливістю підприємства. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018. URL: http://www.easterneuropeebm.in.ua/journal/17_2018/62.pdf. (Дата звернення: 29.09.2023).
5. Теорія та методологія формування інвестиційно-фінансової стратегії розвитку суб'єктів національного господарства : монографія / Л.М. Савчук та ін. Дніпро : Журфонд, 2019. 420 с.
6. Сазонець І.Л., Федорова В.А. Інвестування: міжнародний аспект : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 272 с.
7. Ситник О.В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 23. С. 127–130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_23_27 (Дата звернення: 28.09.2023).
8. Ястремська О.М. Інвестиційна діяльність промислових підприємств: методологічні та методичні засади : монографія. Харків : ІНЖЕК, 2003. 488 с.
9. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Гроші, фінанси і кредит. 2018. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf. (Дата звернення: 29.09.2023).
10. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро- і мікроекономічний аспекти. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. 2009. № 4(50). С. 120-127.
11. Шпортько Г. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості промислового підприємства. Ефективна економіка. 2014. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_11_71. (Дата звернення: 29.09.2023).